

Antifašizem
brez diskriminacij!

V časopisu smo brali, da je bil 5. t. m. umeščen na tržaškem županstvu Odbor za ugotavljanje fašističnih in profašističnih dejanj. Odbor vodi tržaški župan M. Spaccini in ga sestavljajo predstavniki strank ustavnega loka, zastopniki v občinskem svetu, trije sindikalni organizatorji, združeni partizanov, političnih preganjancev, političnih deportirancev in združenja prostovoljcev za svobodo. Odbor naj bi imel stalen značaj in naj bi se razširil na delavske in šolske sive ter naj bi imel za nalogo raziskovanje številnih pojavov prevratniškega fašističnega nasilja. Pobuda za ustanovitev odbora je dala zveza dežel.

Ustanovitev takega stalnega odbora, kakršnega so se nekatere stranke in drugi doslej izogibali, je brez dvoma spodbuden pojav in pomeni izraz prebujajoč se borbene protifašistične zavesti. Goto-vo je, da se odbor, če bo hotel opraviti bistveno nalogo, kako preprečiti fašistično nasilje in njegovo krepitev, ne bo mogel omeje-vati zgolj na raziskovanje, ampak bo moral biti pobudnik za vse protifašistične akcije, ki bi se po-kazale za potrebne. Dobil bo torej značaj protifašističnega odbora, in to je, kot rečeno, prav.

Vse bi bilo lepo, če ne bi od marca 1971 obstajal Enotni odbor proti fašizmu in zatiranju, katerega mnogi člani niso bili povabljeni, niti v novi odbor ustopijo, celo niso bili niti obveščeni o name-nu, da se snuje novo občinski anti-fašistični odbor.

Na zadnji seji antifašističnega odbora iz leta 1971, v katerem so članjevali KPI, PSI, mladina KPI, PSI in KD, organizacije partizanov, političnih preganjancev in inter-nancov, CGIL, Slovenska kul-turno - gospodarska zveza, Slove-nška prosvetna zveza, Kmečka zve-za, Slovensko gospodarsko združe-nje, Primorski dnevnik, Partizan-ski pevski zbor, Športno združenje Bor, ACLI in drugi, je prišlo do upravičenih in glasnih izrazov o-gorčenja predvsem tistih organizacij, ki so bile izločene, oziroma niso bile povabljene, naj postanejo čla-bi novega občinskega antifašis-tičnega odbora. Prav tako so za-stopniki organizacij tega odbora odklonili, da bi karkoli odločali o razpustitvi odbora samega, predno ne bi bilo zadostno upravičeno zahtevam njihovih organizacij.

Naravnost tragikomično je, da niso bile povabljene mladinske or-ganizacije strank, ki so bile ven-dar pobudnice za ustanovitev Enot-nega antifašističnega odbora iz 1971. leta in prve velike enotne antifašistične manifestacije, ki se je pod pokroviteljstvom tržaške ob-cine in pokrajine in z manifestativno prisotnostjo vseh županov tržaške občine vršila 14. decembra 1971 kot odgovor na protijugoslovansko zbo-rovanje domačin in predvsem im-portiranih fašistov ter na njihov nizkotni pohod in nasilje po trža-ških ulicah.

Na tem zborovanju je prav v zve-zi z mladino spregovoril župan Spaccini sledeče besede: «Mladinci, ki so tu prisotni in niso imeli priložnosti udeležiti se odpora proti fašizmu in nacizmu, dokazujejo, da verujejo v iste ideale, za kate-re smo se borili in se bomo. Pri-sotnost zastav pokrajine in občin, prisotnost številnih mladincev z nj-hovimi zastavami, združeni izra-žajo ogorčenje Trsta in izkazuje-mo pripravljenost vseh, ki veruje-mo v svobodo, da jo še enkrat branimo».

Takratne županove besede so iz-ražale vero v mladino in prepriča-nja, da bi storila isto, kar so sto-riili pred desetletji njihovi očeti in matere. Vemo, da je županova ve-ra v mladino tolikšna, kolikšna je bila takrat, zato ne moremo raz-umeti, zakaj ni bilo tudi danes iz-kazano mladini enako zaupanje. Zakaj ji ni bilo dano, da bi tudi danes v okviru novega odbora da-jala mladostnega poleta v boju pro-ti fašizmu?

Slovinci smo zopet grobo diskri-minirani, ker smo direktno v od-boro šibko zastopani. Je že prav, da je sedaj ustopil tudi Slovenska skupnost v širši antifašistično zve-zo, toda izpuščene so bile sloven-ske organizacije, ki so se porodile iz najbolj pristnega in borbenega antifašizma.

Župana Spaccinija citiramo da-nes že v drugo, ker je predsednik novega antifašističnega odbora. O poslanstvu Slovencev je na omeje-nem zborovanju dejal sledeče: «Na-ši meščani slovenskega jezika mo-

BENIGNO ZACCAGNINI

Novi tajnik KD Benigno Zaccagnini je ena redkih demokristjanskih osebnosti, ki so ohranile spoštovanje tudi pri političnih nasprot-nikih zaradi osebnosti pošte-nosti in predanosti demo-kraciji in antifašizmu.

Takoj po 8. septembu le-ta 1943 je Zaccagnini odšel v partizane in bil zdravnik v VIII. partizanski brigadi «Garibaldi». Njegova politi-ka kariera se je začela v odporniškem gibanju in se nadaljuje v krščanski demo-kraciji. Potem ko je bil izvoljen v ustavodajno skup-sčino, je ves čas član po-slanske zbornice.

Od leta 1954 do leta 1958 je vodil v vodstvu stranke urad za vprašanja dela. O-benem je bil izvoljen tudi za člana vsedržavnega sve-ta. Kot strokovnjak za de-lavska vprašanja je sodelo-val pri sestavi mnogih za-konov. Ukvarjal se je tudi z vprašanjem odnosov med zdravniki in socialnozavaro-valnimi ustanovami.

Zaccagnini je leta 1958 prvič stopil v vlado kot mi-nistrski podtajnik za delo v tedanji Fanfanjevi vladi. V drugi vladi Segnija je bil februarja 1959 imenovan za ministra za delo in socialno

zavarovanje. Leto pzneje je bil v tretji Fanfanjevi vladi minister za javna dela. Na-to je bil mnogo let predse-dnik demokristjanske poslanske skupine. Julija 1969 je bil izvoljen za predsednika vsedržavnega sveta stranke. Zaccagnini je tudi mnogo let podpredsednik poslanske zbornice.

NEPRIČAKOVAN ZAKLJUČEK ZASEDANJA VSEDRŽAVNEGA SVETA KD

Zaccagnini izvoljen za novega tajnika Dorotejci in Piccoli ostali v manjšini

Potem ko je bil odstavljen Fanfani in premagana njegova politika, demokristjansko vodstvo ni znalo nakazati stranki nove politične poti

RIM, 26. — Benigno Zaccagnini, dosednji predsednik vsedržavnega sveta krščanske demokracije, je bil danes ob treh zjutraj izvoljen za tajnika KD na mesto odstavljenega Fanfanija. Do njegove izvolitve je prišlo nepričakovano. Še včeraj pred polnočjo so dorotejci vztrajali na kandidaturi Flaminia Piccolija, okrog katere se je razvila obširna razprava, ki je trajala kar dva dni. Nenadoma je včeraj ponoči prišlo tudi do Rumorjeve in Zaccagninjeve kandidature. To je bil znak, da Piccoli nima več zaupanja večine in da je tudi dorotejska skupina ostala osamljena.

V poznih nočnih urah si je ušla pot Zaccagninjeva kandida-tura. Ko so dorotejci ugotovili, da Piccoli nima možnosti biti izvoljen, so izjavili, da bodo od-dali bele glasovnice, ker ne na-meravajo umakniti Piccolijeve kandidature. Ob glasovanju je bilo navzočih 176 članov vsedržavnega sveta. Od teh jih je 93 glasovalo za Zaccagninija, 72 jih je oddalo bele glasovnice, 11 glasov pa je bilo razpršenih na razna imena. Za Zaccagninija so glasovali mo-rotejci, obe levi struje «forze nuove» in «base» ter fanfanjev-ci. Poleg tega je glasovalo zanj tudi nekaj neopredeljenih članov in predstavnikov Andreottijeve struje. Z izvolitvijo Zaccagninija

Ministrski podtajnik za zunanje zadeve Granelli, ki pripada levi struji «base» pa je dejal, da je zasila rešitev, do katere je prišlo z izvolitvijo novega tajnika krščanske demokracije, «tudi rešitev velike moralne in politične vrednosti». Za Granellija predstavlja Zaccagnini jamstvo za za-ščito ljudske, demokracije in an-tifašistične narave krščanske de-mokracije in uživa zadosten ugled, da lahko priporoči k resnični ob-novitvi stranke.

Zelo zanimiv je uvodnik, ki ga je za glasilo KPI «Unità» napisal član osrednjega vodstva Chiara-monte. V njem ugotavlja, da je Zaccagnini eden najboljših mož krščanske de-mokracije. Njegova izvolitev, pravi «Avanti», pomeni priznanje nje-govim odlikam. «Toda kar se tiče političnih izbir, krščanske de-mokracije ni naredila niti koraka na-prej. Nasprotno, celo oddaljila se je od njih».

V tej zvezi «Avanti» dodaja, da so podobni pojavi lastnost politič-ne oblasti, ki propada in ki ni v stanju zavreti svojega nazadova-nja.

Zgolj za obračun in boj za oblast med posamezniki in skupinami. Chiaramonte ugotavlja, da je se-daj v teku, ne samo v KD, tem-več v širšem organiziranem kato-liškem gibanju razprava o per-spektivah in o usodi stranke. Po-tem, ko pravi, da komunistična partija z velikim zadoščenjem po-zdravlja poraz Fanfanijeve linije,

O zasedanju vsedržavnega sve-ta krščanske demokracije in o izvolitvi Zaccagninija za tajnika objavlja jutri uvodnik tudi gla-silo PSI «Avanti». V njem najprej ugotavlja, da je Zaccagnini eden najboljših mož krščanske de-mokracije. Njegova izvolitev, pravi «Avanti», pomeni priznanje nje-govim odlikam. «Toda kar se tiče političnih izbir, krščanske de-mokracije ni naredila niti koraka na-prej. Nasprotno, celo oddaljila se je od njih».

V tej zvezi «Avanti» dodaja, da so podobni pojavi lastnost politič-ne oblasti, ki propada in ki ni v stanju zavreti svojega nazadova-nja.

KONČANO ZASEDANJE CENTRALNEGA KOMITEJA PSI

Odobrena politična linija ki jo je nakazal De Martino

Samo levica se ni strinjala s tajnikovo oceno o politični alternativni in o položaju v krščanski demokraciji - Decembra letos kongres PSI

RIM, 26. — Centralni komite socialistične stranke je danes v zgodnjih popoldanskih urah zaključil zasedanje z odobritvijo političnega dokumenta. Danes so govorili še nekateri člani, nakar je tajnik stranke De Martino odgovoril na vse pogoje. De Martinov odgovor bodo objavili v ponedeljek.

Resolucija, ki jo je predložilo tajništvo stranke centralnemu komiteju je bila skoraj soglasno odobrena, razen levice, ki se ni strinjala samo z nekaterimi njenimi deli. Resolucija najprej odobrava poročilo, ki ga je imel tajnik stranke De Martino ob začetku zasedanja in sklicuje vsedrži-vni kongres PSI od 9. do 14. decem-bra. Obenem resolucija določa, da se bo centralni komite ponovno sestel 16. in 17. septembra, da do-loči pravila o poteku kongresa.

pobudo za sestanek na vrhu med industrializiranimi državami, ki naj spremeni sedanj denarni sistem.

Ford in Kissinger odpotovala v Evropo

WASHINGTON, 26. — Predsednik ZDA Gerald Ford, njegova žena in zunanji minister Henry Kissinger so odleteli v Evropo, kjer se bo ame-riški državnik zadržal deset dni, obiskal več evropskih prestolnic in zaključil svoje potovanje v Helsin-kih, na zaključni seji konference o varnosti in sodelovanju. Tu se bo dvakrat srečal s sovjetskimi vo-ditelji Leonidom Brežnevom.

Francosko-nemški gospodarski «vrh»

PARIZ, 26. — Francoski predse-dnik Giscard d'Estaing se je vrnil iz Zahodne Nemčije, kjer se je na srečanju s kanclerjem Schmidtom dogovoril o skupnem gospodarskem načrtu, ki naj reši obe državi iz zastoja. Francija in Nemčija sta namreč sporazumni, da bosta pre-mošči gospodarske težave ter ob-novili notranjo potrošnjo z «isto-smernimi investicijami». Zdi se, da bo k načrtu pristopila tudi skup-nost Benelux (Belgija, Nizozemska, Luksemburg). Prav tako sta se dr-žavnik dogovorila, da bosta dala

Resolucijo, ki jo je predložilo tajništvo stranke centralnemu komiteju je bila skoraj soglasno odobrena, razen levice, ki se ni strinjala samo z nekaterimi njenimi deli. Resolucija najprej odobrava poročilo, ki ga je imel tajnik stranke De Martino ob začetku zasedanja in sklicuje vsedrži-vni kongres PSI od 9. do 14. decem-bra. Obenem resolucija določa, da se bo centralni komite ponovno sestel 16. in 17. septembra, da do-loči pravila o poteku kongresa.

Resolucijo so v celoti odobrile vse strankine struje razen Lom-bardijeve levice. O De Martino-vev poročilu so predstavniki le-vice ločeno glasovali. V glasovalni izjavi so poudarili, da odobravajo politični predlog tajnika stranke, da je leva sredina kot politika in strategija stranke popolnoma propadla, ter se v tej zvezi skli-cujejo na nujnost neposredne in posredne komunistične udeležbe v bodočih vladnih večinah. Pred-stavniki levice se niso strinjali z De Martinovo oceno o alterna-tivni politiki in o oceni položaja v KD, češ «da je v nasprotju s prejšnjimi ugotovitvami».

Danes dopolne se je udeležilo razprave o poročilu De Martina še nekaj članov centralnega komiteja. Poslanec Balzamo, ki pripada Man-cinijevi struji, je glede sedanje vlade poudaril, da podpora PSI vla-di ne sme zmanjšati zanimanja v stranki za nekatera važna vpraša-nja, ki jih ministri ignorirajo. Češ da se «izobija točnim odgovorno-stim». Balzamo je ugodno ocenil De Martinovo poročilo tudi zaradi dejstva, ker je prepustilo bodoče-mu kongresu odprto razpravo ter možnost, da se začne govoriti o ob-novitvi politične linije in vodilnih skupin.

V razpravo je posegel tudi stran-kin podtajnik Craxi, ki je ugotovil, da je bila krščanska demokracija na zadnjih volitvah premagana in da bo tudi v bodočnosti še hušje premagana, če se bo še naprej o-kllepala konservativne politike. Odo-bril je De Martinovo poročilo in dejal, da vsebuje uravnotežene od-govore in točne ocene o sedanjem političnem položaju.

UTRJEVANJE «VARUŠTVA» NAD CELOTNIM JAVNIM ŽIVLJENJEM

Na Portugalskem je skupščina MFA ustanovila vojaški «triumvirat»

V «trojki» so generali Costa Gomes, Vasco Gonçalves in Otelo De Carvalho - Socialisti oprezno čakajo na razvoj dogodkov

LIZBONA, 26. — Skupščina gibanja obožujočih sil Portugalske (MFA) je po 12 urah razprave sklenila se tesneje izjaviti «varuštvu» nad ce-lotnim političnim dogajanjem v de-želi in okrepiti «autoriteto» vojaš-kih oblasti pred civilnimi. Formal-no se je skupščina zaključila s sklepom, da se ustanovi «trium-virat», ki bo predstavljal vrh MFA. V njem bodo predsednik republike general Costa Gomes, predsednik vlade general Vasco Gonçalves ter načelnik kopenskega operativnega korpusa (COPCON) general Otelo Saraiwa de Carvalho. Gre za tri najbolj predstavnike častnike MFA, ki uteljujejo v svojih političnih sim-patijah trojnost struj v samem gi-banju in med portugalskim javnim mnenjem. Poenostavljeno bi lahko zapisali, da je gen. Costa Gomes MFA stalni član socialistične stranke, Otelo de Carvalho pa simpatizer naj-bolj skrajnih in radikalnih struj, ki zagovarjajo «revolucionarne bliž-njice» tudi brez pomoči strank.

Triumvirat bo, kot dejanski nosi-lec vodilne vloge MFA v portugalskem življenju, nadomestil vsel re-volucije, ki bo odšel imel zgolj posvetovalno vlogo. Kajti mnenje skupščine MFA je bilo, naj se o glavnih vprašanjih razpravlja na sa-mi skupščini.

«Vojaški se morajo zavestati, da morajo, če hočejo rešiti revolucijo, ohraniti podporo ljudstva. Zato se morajo izogniti možnosti, da se nezadovoljstvo kristalizira na skraj-ni desnici. To se danes že dogaja», je zaključil ta del svoje ocene Mario Soares. Na vprašanje o od-nosih med portugalskimi socialisti in komunisti je Soares ponovno ob-tožil KPP, da ima odločilni (pre-velik) vpliv na MFA, kar pomeni, da se ne morejo zgledovati niti po francoskih komunistih. Sledejo so s socialisti podpisali skupen akcijski program, portugalski komunisti pa tega nečelo, ker bi morali dajati jamstva glede svobode in plurali-zma.

Na koncu je Mario Soares po-udaril, da «socialistov ne ločuje od komunistov Marx ali Lenin, tem-več Stalin in njegovo pojmovanje države».

Dokument MFA se zaključuje s pozivom o ostrem nastopu proti ti-tu, ki «širi lažne vesti o do-gajanju na Portugalskem» in onim, ki «dajejo reakciji možnost, da spet dviga glavo».

Javnost na Portugalskem seveda komentira te sklepe v «političnem ključu» in se sprašuje, kakšna bo usoda odnosa med strankami in MFA, oziroma, kako se bo razvi-jal odnos med vojaškim gibanjem in socialisti, ki danes predstavljajo glavno opozicijo. Socialiste, ki so v tej prehodni fazi skrajno opre-zni, zanima vedeti, kolikšen vpliv je v MFA ohranil general Costa Gomes, ki je na zasedanju skup-sčine MFA v pogumnem govoru opozoril na nevarnost ločevanja med «revolucionarno avantgardo» in ljud-stvom, «ki je ne dohitava». Costa Gomes je tudi poudaril nevarnost, da se Portugalska osami pred Za-hodom, v katerem črpa sedaj tr-govinske vire.

S tem govorom se socialisti Ma-ria Soares v celoti strinjajo in očito je, da upajo, da bodo našli v Costa Gomesu svojega zagovornika tudi v triumviratu. Bolj jih pa skrbi dejstvo, da jim ni uspelo izsiliti nezupnice generalu Goncalvesu ter da je v triumviratu vstopil general Otelo de Carvalho, ki se trenutno nahaja na Kubi.

V Bežak Sloveniji je prav tako prišlo do občutnega političnega premika in do izboljšanja politi-čnega ozračja, zato domačini me-nijo, da obstajajo nove perspekti-

Po volitvah so se se sestali ob-činski in pokrajinski sveti in o ve-likih večini tudi izvolili nove upra-vne odbore. Pri tem je prišlo do bistvenih sprememb tako glede sestave, kot tudi glede programov. Prvi sadovi se že kažejo, saj so v tržaškem pokrajinskem svetu v četrtlet trije slovenski svetovalci govorili v materinem jeziku. S tem se je ustvarila nova praksa, ka-tero je treba še v letošnjem letu potrditi tudi s pokrajinskimi pra-vilnikom. To pa je seveda samo primer, čeprav zelo važen.

Na Tržaškem se posvem v redu poslujejo napredne uprave v Mi-ljah, kjer zupanje komunista Ga-stone Millo, v Dolini, kjer je zu-panstvo prevzel komunista Edvin Švab, na Repentabru, kjer je novi župan socialist dr. Pavel Colja, in v Zgoniku, kjer so za župana po-novno izvolili komunista Josipa Guština.

V tržaškem pokrajinskem svetu so izvolili enobarni demokristjan-ski odbor, katerega od zunaj pod-pirajo, na osnovi — po splošnem mnenju — dobrega sporazuma, so-cialisti, socialdemokrati, republi-kanci in Slovenska skupnost v o-zračju novega odnosa med socia-listi in komunisti ter predhodnega dogovarjanja o vseh važnejših vprašanjih. Zennettijev odbor je torej bistveno drugačen, kot je bil v preteklih letih in njegov obstoj je odvisen od izpolnjevanja sprejetih obveznosti. Med obveznostmi, ki morajo biti izpolnjene še v letu 1975, pa je glavna ureditev rabe slovensčine, sicer za proračun ne bosta glasovali svetovalski skupi-ni PSI in Slovenske skupnosti. Se-veda predvideva program še ne-katera druga važna vprašanja, med katerimi je za Slovence zani-mivo pomembno nadaljevanje zani-mive pobude, ki je bila sprožena z mednarodno konferenco o manjšinah. Glede avtorpa pa je reče-no, da je treba spoštovati interese krajevne občine.

Na Gorškem so po predvideva-njih izvolili tri slovenske župane: komunista Andreja Jarca v Dobre-dobu, socialista Jožeta Čučuša v Sovodnjah in predstavnika Slove-n-ske skupnosti Stanislava Klanjščka v Steverjanu.

Od skupnih 25 občin goriske po-krajine jih je sedaj 15 v rokah le-vice, medtem ko jih je bilo pred volitvami samo 11. Se vedno pa je nejasen položaj v gorškem občin-skem in pokrajinskem svetu, ker je gorški KD v resnih notranjih te-žavah in ji je po dolgih prereka-njih komaj uspelo izvoliti tajnika.

V Bežak Sloveniji je prav tako prišlo do občutnega političnega premika in do izboljšanja politi-čnega ozračja, zato domačini me-nijo, da obstajajo nove perspekti-

ve za uveljavljanje narodnostnih in gospodarskih interesov benetških Slovencev.

Nove leve uprave, ali uprave, ki so bile ustvarjene na osnovi novih odnosov sil ter naprednejših pro-gramov, so že prišle z delom. Zanje je značilno resno, trdo in pošteno upravnno delo v interesu prebivalstva. To je vsekakor eden izmed bistvenih dosežkov politič-ne premika in novih programov, na osnovi katerih se bodo morala hitreje in dosledneje reševati od-prta vprašanja slovenske narod-nostne skupnosti.

Se vedno pa je odprto vprašanje devinsko - nabrežinske občine, ka-tere na novo izvoljeni svet se bo prvič sestel v turek. Že to odla-žanje odraža resne težave, se ved-no neresena nekatera osnovna po-litična vprašanja in z njimi tudi, kot posledico, neizvolitev župana in odbora. Vendar pa obstajajo v devinsko - nabrežinski občini vsi po-goji, da bosta v turek izvoljena napredni slovenski župan in na-predna uprava, ki bo lahko računa-la na trdo večino 11 ali celo 12 občinskih svetovalcev.

Računi in razmerje sil so znani: sedaj obstaja trden sporazum med komunisti in socialisti, ki razpol-a-gajo z devetimi svetovalci in ki so že porabili k sodelovanju oba sve-tovalca Slovenske skupnosti ter svetovalca PSDI. Koalicija je iz-delala ustrezen program, ki povsem ustreza interesom vsega prebiva-lstva občine, tako slovenskega kot italijanskega, in ki nudi zadostno o-snovno za sodelovanje v raznih mož-nih oblikah.

Z izvolitvijo župana in odbora de-vinsko - nabrežinske občine bo za-ključen krog izvolitev krajevnih up-rav, s tem pa se bo Trst znašel v še trdnjejšem obroču naprednih — levih uprav, ki bodo reševale odprta vprašanja delovnih ljudi in ki bodo še posebej pozorne na za-ščito interesov slovenske narodnost-ne skupnosti.

To pa je važen dosežek, ki ga bo treba nadalje utrjevati tudi ta-ko, da se bodo ustvarjali na vseh ravneh čim boljši odnosi sodelova-nja in medsebojnega spoštovanja. To vprašanja je še zlasti važno za pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ki morajo pogosto zavzemati glede ključnih vprašanj enotna stališča in za nekatere vprašanja doseči akcijsko enot-nost. To je sedaj primer kraških rezervatorij, urbanističnih posegov v devinsko - nabrežinski občini, kra-ške gorske skupnosti, šolskih u-reditelj itd. Prav nove krajevne uprave v vseh treh pokrajinah, kjer živimo Slovenci, pa so tudi pri-spevek za takšno sodelovanje.

DANES

Zasedanje vsedržavnega sveta krščanske demokracije se je zaključilo včeraj ob treh z nepri-čakovano izvolitvijo za novega tajnika dosedanjega predsednika vsedržavnega sveta Zaccagninija. Po dveh dnevih razprave o kan-didaturi dorotejca Piccolija, se niso mogli zediniti o njegovem imenu, zlasti se zaradi odpora dela levice in morotejcev. V od-ločilnem trenutku, v noči med petkom in soboto, pa sta ti dve skupini dobili podporo fanfani-jevcev in leve struje «forze nu-ove». Tako je prevladovalo mnenje, da je bolje izvoliti človeka, ki uživa v stranki in izven stranke ugled poštenjaka, demokrata in antifašista. V bistvu je bila z izvolitvijo Zaccagninija za tajni-ka premagana dorotejska struja, ki je bila doslej odločujoča stru-ja v stranki. Komentarji o za-ključku zasedanja vodstva KD so različni. Vsi pa poudarjajo, da bo morala krščanska demo-kracija sedaj le začeti razmišljati o spremembi svoje «premagane hegemonistične politike».

Zasedanje centralnega komiteja PSI se je včeraj zaključilo z odobritvijo De Martinoveve poro-čila in dolocitvijo kongresa stran-ke, ki bo v decembru. Samo le-vica ni soglasala s politično al-ternativo, ki jo je nakazal tajnik stranke in z oceno o položaju v KD. De Martinov odgovor na po-sege članov CK bodo objavili v ponedeljek.

Nov obrat na Portugalskem. Skupščina gibanja obožujočih sil je namreč sklenila, da preda vso oblast «triumviratu», v katerem bodo general Costa Gomes, Gon-calves in De Carvalho, torej vod-ni predstavniki treh «smeri» MFA, od zmerne do radikalne. Socialisti se o tem še niso izrekli, ker upajo, da bo Costa Gomes za-stavil ves svoj vpliv v skušal premostiti sedanja protivolja. Goncalves medtem nadaljuje po-svetovalna za sestavo pete koali-cijske vlade, a brez velikih uspehov.

Upravni svet bolnišniške ustanove izdelal podroben načrt posegov

Preureditev in ustanovitve novih oddelkov, ureditev upravljanja osebja ter okrepitev tehnične in upravne službe

Upravni svet deželne bolnišniške ustanove v Trstu, ki se je sestel v tem tednu, je po dolgi razpravi ter na podlagi programskih smernic dokumenta od 19. maja letos, izdelal podroben načrt ukrepov, ki bi jih morala ustanova izvesti v kratko- in srednjeročnem času. Med nalozami, ki si jih upravni svet zastavlja, je okrepitev laboratorijev za analize ter s tem kakovostno in količinsko izboljšanje uslug in razširitev raziskovalne dejavnosti. V tem okviru je ob enem potrebna ustanovitve sekcije za mikrobiologijo ter za hitre posege in toksikologijo, pri čemer bi bilo treba računati na sodelovanje z univerzitetnim inštitutom.

Nujno bi bilo treba okrepiti tudi radiodiagnostično službo ter dokončno preurediti oddelke za oziljanje. Kar zadeva prenosno preizkušnje za prvo pomoč, bi bilo treba po mnenju upravnega sveta bolnišnične smotrnosti urediti to službo po okoliših ter si ob enem zagotoviti sodelovanje univerze.

Glede zdravstvene oskrbe si upravni svet zastavlja še sledeče cilje: ustanovitve psihiatrične službe v glavni bolnišnici po ustreznih konvencijah s pokrajinsko upravo, okrepitev nočne zdravniške službe, prenosne farmacevtske službe ter ustanovitve okrožja za pomoč pri letnih osebah.

Kar zadeva odnos do osebja, bo ustanova skušala nuditi vse potrebne strukture, ki naj zagotovijo zdravniškemu osebju celodnevno zaposlitev. V sodelovanju s sindikalnimi organizacijami bodo nadalje določili organski seznam osebja in načrt za izvedbo kvalifikacijskih tečajev, izboljšali ambientalni položaj ter proučili možnost za ustanovitve nekaterih socialnih služb.

Na področju tehnične in upravne službe, ki bi jo bilo treba tudi okrepiti, si upravni svet zastavlja dva cilja: zaposlitev novega osebja (inženjerjev, tehnikov in delavcev) ter prenosno upravnih oddelkov z ustanovitvijo urada za stike z deželo ter urad za novo bolnišnico na Katinari.

Posebno skrb bodo posvetili dejavnostim v ambulantah predvsem na področjih bolezni srca in ožilja, pljučnih bolezni, okulistike, radio-

S POSVETA SINDIKATOV V INDUSTRIJSKI CONI

V ponedeljek odgovor na odpust sindikalistke

Gre za očitni napad na dosežke delavskega razreda

Sindikalne organizacije so odločno nastopile proti nepravilnemu odpustu delavke - sindikalne zastopnice iz tovarne «Radici - Gallinotti» v industrijski coni. Vprašanje odpusta delavke je bilo tema sestanka med vodstvom koordinacijskega odbora delavcev industrijske cone, predstavnikov pokrajinskih sindikalnih združenj CGIL, CISL in UIL ter tovarniškimi svetom omejenjane tovarne.

Na skupnem sestanku so ugotovili, da je delodajalec skušal opravičiti odpust z banalnimi pretežitvami, vendar je vsem delavcem jasno, da gre za očitni protisindikalni poseg z namenom, da bi zaustavil napredovanje sindikalnega gibanja v tej tovarni. Ni prvič, da s takimi protisindikalnimi nastopi podjetje «Radici - Gallinotti» krši določila delovnih pogojev in tudi zakona o pravih delavcev.

Po mnenju sindikalistov se proti-delavski nastop usklaja v širši kontekst protisindikalnih ukrepov, ki izkoriščajo hudo gospodarsko krizo zato, da bi onemogočili dosežke dolgoletnih delavskih bojov. Zato so se na skupnem sestanku domnili, da bo kot prvi odgovor na odpust, v ponedeljek v tovarni «Radici - Gallinotti» delavska skupščina s sindikalnimi organizacijami, na kateri bodo razpravljali o potrebnih protiukrepih. Ob enem so povabili vse delavce iz industrijske cone, naj sledijo zgledu delavcev tovarne SIN in «VM» in naj se aktivno angažirajo proti vsem poskusom delodajalcev in provokatorjev, da bi razcepili in ošibili delavsko gibanje.

Izmenjava mnenj med PSI in PLI

V Trstu sta se v teh dneh sestali predstavniki PSI in PLI. Ob prvotni vprašanji, ki zadevajo sestavitve nove pokrajinske uprave, sta si bili predstavniki enotni v mnenju, da je treba zagotoviti demokratično funkcionalnost uprave, čeprav pri tem izhajata iz različnih ocenjevanj.

Predstavniki PSI so posebej izrazili zadovoljstvo nad dejstvom, da je socialistična stranka pokazala pripravljenost iskanja dialoga z vsemi demokratičnimi silami, kar pa ni dokazala KD, ki je nasprotno imela vlogo liberalcev za desničarsko. Tako črnako pa predvsem tržaška PLI odločno zavrača.

Danes se poročita
MIRA BOLE
in
PAVEL FURLANI

Mnogo sreče na novi žitljenjski poti jima želijo zlasti podjetja Trad - Trieste.

diagnostike ter medicine dela. Pri tem bi bilo treba seveda razširiti konvencije z bolnišniški blagajni ter vzpostaviti odnose med bolnišniško ustanovo in krajevnimi upravami za skladno koordinacijo izvenbolnišniških zdravstvenih uslug. V ta okvir spadajo tudi zdravstveni konzorciji.

Med kratkoročni načrt bolnišniške ustanove moramo pristiti še preureditev možnosti za preureditev zdravniških in kirurških oddelkov, prenosno prezidijev pri Magdaleni, bolnišnice Santorio in nevrološkega zdravilišča ter funkcionalnejša uporaba posameznih zdravstvenih služb. Ob enem se upravni svet ob-

vezuje, da bo v kratkem izdelal tudi dolgoročni načrt, pri čemer mora upoštevati predvsem potek gradnje nove bolnišnice na Katinari.

V zaključku dokumenta, ki ga je upravni svet sprejel na zadnji seji, je med drugim rečeno, da je celoten program tako kratkoročnih in srednjeročnih kot dolgoročnih posegov, funkcionalen tudi za razvoj in okrepitev didaktične dejavnosti medicinske fakultete ter bolnišnice in sta zato zelo pomembna tako konvencija med bolnišniško ustanovo in univerzo, kot dejansko sodelovanje, ki se vsa ta leta razvijata v najboljšem vzdušju.

POSEGI AVTONOMNE LETOVIŠČARKE IN TURISTIČNE USTANOVE

Problem onesnaženja morja treba reševati s preventivnimi posegi

Srečanje predsednika ustanove inž. Tombesija ter ravnatelja dr. Rosolinija s pokrajinskim zdravnikom dr. Severinijem

Položaj tržaških kopalšč je še vedno skrajno kritičen in zaskrbljujoč. Medtem prihajajo iz raznih strani pobude, usmerjene k reševanju tega vprašanja. V teh dneh je povzela nove korake tržaška Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova. Njen predsednik inž. Tombesij je namreč v spremstvu ravnatelja dr. Rosolinija obiskal pokrajinskega zdravnika dr. Severinija ter s njim razpravljal o dolgem razgovoru, v katerem so poglobljeno problematiko.

Inž. Tombesij je najprej izrazil zaskrbljenost nad dejstvom, da je v številnih kopalščih kopanje še vedno prepovedano. Prepoved v prvi vrsti škoduje množico občanov, ki si v teh vročih dneh ne morejo prirediti očiščenja v morju (tudi tisti, ki si kljub prepovedi drznejo v vodo, se ne morejo otresti strahu pred kakšno boleznijo), škoduje pa

tudi upravitelje kopalšč. In končno potrebo po sklicanju gospodarske konference ter izrazili nasprotovanje namenu novih naftnih objektov na našem področju. Predstavniki obeh strank so pokazali popolno soglasje tudi glede potrebe po antifašistični budnosti in ustreznih pobudah ter glede vprašanih pobudnih bolnišnic.

Poglobljili so tudi vprašanje pravic slovenske narodnostne skupnosti ter izrazili soglasje glede potrebe, da vlada prizna in upošteva zahteve manjšin ter da se končno odloči zakonski osmrti o zaštiti Slovencev, ki ga je predložil posl. Fortuna.

● Danes se bo v Ljudskem domu v Miljah zaključil praznik komunističnega tiska, ki ga je priredila krajevna sekcija KPI.

Danes, NEDELJA, 27. julija

NATALIJA

Sonce vzhaja ob 4.42 in zahaja ob 19.41. Dolžina dneva 14.59. — Luč na vzhodu ob 21.12 in zahaja ob 9.01.

Jutri, PONEDELJEK, 28. julija

ZMAGO

VREME včeraj: Najvišja temperatura 26,6 stopinje, najnižja 17,3, ob 19. uri 24,2 stopinje, zračni pritisk 1019,1 mb rahlo narasča, brezvetrie, vlažnost 47-odstotna, nebo 3/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,6 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 26. julija 1975 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo je 7 oseb.

UMRLI SO: 85-letna Ernesta Zamboni vd. Tamaro, 68-letni Umberto Tomasi, 71-letni Raffaello Persini, 69-letna Marija Rauber vd. Švab, 87-letna Francesca Rezinovich vd. Millo, 77-letni Mario Duiz, 72-letni Marcello Pierazzi.

OKLICI: Pismožofa Adriano Millo in uradnica Maria Tamburini, kovač Ugo Merler in gospodinja Maria Persico, pomočnik scenografa Gianfranco Rebec in uradnica Antonella Filini, delavec Renzo Cari in gospodinja Danila Campos, geometer Nicola Margiotta in uradnica Renata De Marchi, šofer Luciano Pautello in gospodinja Maria Assunta Fruttero, trgovec Bruno Paulich in uradnica Giuseppina Francesca, šofer Boris Ivančič in prodajalka Nora Carli, kmetovalec Alfredo Kaswalder in delavka Antonia Conti, inženir Giuseppe Dr. Gervasio in uradnica Nadia Percon, klepar Boris Giacomini in delavka Anna Rosa di Carluccio, bolničar Mario Morea in učiteljica Carmela dr. Terlizzi, učitelj Livio dr. Famiani in uradnica Anna Catanzaro, uradnik Franco Simonit in uradnica Serena Mosetti, uradnik Guido Venier in uradnica Edith Vergerio, mehanik Giampaolo Cretic in uradnica Pa-

Dolinski župan Švab na ljubljanski RTV

Vrsta intervjujev z novoizvoljenimi slovenskimi župani na Tržaškem, ki se je pričela predvčeršnjim ob ljubljanski televiziji z zgonskim županom Josipom Guštinom, se je sinoči nadaljevala z dolinskim županom Edvinom Švabom.

Dopisnik ljubljanske RTV Jure Pengov je predstavil novoizvoljenega župana, ki je orisal glavne načelnosti občine, pri čemer je naglasil, da je po podatkih zadnjega uradnega popisa prebivalstva v občini 75 odst. Slovencev. Švab je na Pengovo vprašanje odgovoril, da je njegova stranka, KPI, dosegla na

Včeraj - danes

trizija Pustetta, uradnik Claudio Scibetta in prodajalka Maria Paolotich, delavec Mario Paolotich in bankonjera Patrizia Ghira, delavec Sergio Della Santina in delavka Maurizio Rosatti, delavec Giovanni Zornada in gospodinja Nicole Marie Garcia, uradnik Fabio Calligaris in raziskovalka Maura Marzotti, izvedenec Bruno Pertot in uradnica Luciana Facchin, geometer Mario Ursic in računovodkinja Ilse Radivo, trgovec Paolo Lucini in gospodinja Marcella Stocovaz, univerzitetni študent Giuliano Conte in učiteljica Patrizia Fonda, mehanik Alessandro Cuk in prodajalka Patrizia Cioch, uradnik Saverio Lenarduzzi in uradnica Maria Bellemo, glasbenik Michele Sumerberz Sotte in glasbenica Rita Perossa, častnik Pasquale Faraò in učiteljica Graziella dr. Martino, geometer Giorgio Percovi in uradnica Sonia Ursic, uradnik Fulvio Marchi in uradnica Ines Polesello, hidravlik Angelo Apollonio

in gospodinja Maria Majcan, direktor podjetja Renato dr. Duca in uradnica Maria Todaro, delavec Antonio Gusatto in prodajalka Nadia Hrovatin, uradnik Sergio Iskra in uradnica Cvetka Knež, klepar Gervasio Damiani in delavka Liliana Altin, uradnik Pietro Colavitti in uradnica Silvia Rapetti, zdravnik Leopoldo Bruni in uradnica Ester Devescovi, železničar Giorgio Wolf in uradnica Bruno Nano, mehanik Sergio Radin in bolničarka Rita Tasadina, uradnik Alberto Bolzan in uradnica Marina Coretti, univerzitetni študent Paolo Zanier in uradnica Anna Latin, hidravlik Giovanni Cogliavina in gospodinja Mariastella Milochi, šofer Ezio Verze gnassi in uradnica Patrizia Gruppi, delavec Nunzio Montemurro in delavka Maria Rosaria Resta, bolničar Silvano Antonutti in gospodinja Tiziana Flego, delavec Gianfranco Pili in frizerka Renata Lazaric, karabinjer Antonio Bianco in gospodinja Paola Aizza, častnik Michele Di Terlizzi in učiteljica Isabella di Stasi, univerzitetni asistent Bruno dr. Zamboni in uradnica Mara Unich, mehanik Salvatore Aquila in prodajalka Marialuisa Maraspin, delavec Luciano Russi in prodajalka Bruna Sirocic, zastopnik Giuliano Stanta in uradnica Nadia Coronica, delavec Francesco Saverio Antonante in uradnica Cinzia Gattone, delavec Mario Meriglioli in gospodinja Dorina Biecker, tehnik Giovanni Tamaro in uradnica Nevja Genzo, mehanik Armando Momic in delavka Ilde Radescic, mehanik Bruno Milazzi in uradnica Nadia Mosetti, železničar Walter Doleritte in bolničarka Marina Sinigoi, pleskar Floriano Bozic in uradnica Mariša Visintin, šofer Rado Macor in urad-

BORIS RACE V INTERVJUJU ZA LJUBLJANSKO TV

Radio Trst A mora biti odprt vsem Slovincem!

Samo avtonomija lahko da postaji poleta in bo zrcalo tvornosti Slovincem v deželi - Neha naj se z diskriminacijo do večine Slovincem!

Tržaški dopisnik RTV je v zvezi z novim vsedravnim zakonom o radioteleviziji ter o položaju radijske postaje Trst A in bodoče slovenske televizije v deželi Furlaniji-Juljski krajini, zaprosil predsednika Slovenske kulturne gospodarske zveze Borisa Race za intervju, katerega je ljubljanska TV oddajala v tork, 22. t.m. v svojem večernem dnevniku. Kot znano je SKGZ o tem vprašanju že zavzela svoje stališče.

Boris Race je v uvodu svojih izjav izjavil, da se bo bile o tržaškem radiu v slovenskem jeziku že večkrat izrečene kritične pripombe. «Vedno smo zahtevali — je dejal — naj bo ta radio izraz slovenske narodnostne skupnosti, njenih teženj, njene usmerjenosti in njene potenciala. Vse kritike pa so

bile doslej brez učinka in spreminile se ni ničesar. Da je prišlo vprašanje slovenskega tržaškega radia in bodoče televizije spet v ospredje, je dal povod novi vsedravnim zakon o radioteleviziji, ki v uvodu zagotavlja spoštovanje svobode, neodvisnost, objektivnost in odprtje različnim političnim, socialnim in kulturnim usmeritvam.

Na vprašanje, kakšne so glavne zahteve Slovenske kulturne gospodarske zveze, je B. Race dejal: 1. Zakon določa dve nadzorni komisiji za radio in televizijo, vsedržavno parlamentarno in deželno. Obzljajemo, da za deželno komisijo ni določeno, koliko slovenskih članov bo imela. Tako je prepusteno strankam, da se oddolžijo svojim slovenskim pripadnikom. Zahtevamo torej močno zastopstvo v deželni komisiji, ki naj šteje vsaj 4 do 9 članov.

2. Zakon določa tudi slovenske televizijske oddaje. Te naj se čim prej začnejo.

3. Radio Trst A in slovenska televizija bosta morala biti avtonomna. Sedanje stanje je nezno. Slovenski del radia je povsem odvisen od italijanskega oziroma od centralne, ki je italijanska, in to glode poročil, glede uprave in glede sredstev, ki ne dovoljuje dovoljne tvornosti. Tehnično osebje je italijansko in administracija prav tako.

Samo avtonomija bo lahko dala poleta postaji Radio Trst A in bo zrcalo tvornosti Slovincem v Furlaniji-Juljski krajini. Toda treba je tudi izpolniti nekatere pogoje.

4. V duhu zakona in nove politične stvarnosti v državi zahtevamo tudi, naj Radio Trst A in bodoča slovenska televizija ne izvajata diskriminacije do večine Slovincem, zato naj jim na široko odpre vrata ne glede na njihovo politično, socialno in kulturno usmeritev, kar velja posebno za časnike.

S tem v zvezi je treba prenehati z reakcionarno oarvanimi dolžnicami slovenskimi poročili in uresničiti določbo zakona, ki govori o tem, da se omogoči slovenskim organizacijam in ustanovam soustvarjanje radijskih in televizijskih programov.

Samo če bo tržaška RTV v slovenskem jeziku — je zaključil Boris Race — urejena v smislu gornjih zahtev, bomo lahko rekli Slovincem v deželi Furlaniji-Juljski krajini, da je reš naša.

Jutri in v tork na Gradu

Ritem in folklor v brazilski reviji «Karneval iz Rias»

Po treh letih se vrača v naše mesto znana brazilska skupina, ki nam bo jutri in pojutrišnjem predstavila na Gradu sv. Justa revijo «Karneval iz Rias». Gostovanje skupine je omogočilo avtonomna letoviščarska in turistična ustanova.

Brazilski umetniki so v zadnjih treh letih obnovili nekatere točke in še bolj popestrili svoj že tako bogat program. Skupino, ki bo prav v Trstu zaključila svojo uspešno turnejo po Italiji, sestavlja približno petdeset oseb, med katerimi so največja priljubljenost ocarljive vročene Južnoamerikanke. Revija «Karneval iz Rias» temelji na dveh brazilskih karakteristikah: ritmu in folkloru. Od časa do časa pa se ritem poleg in prepusti vodilno vlogi melanholičnim «spiritualom», ki so tipični za tempopoltega človeka.

Potem so že spet na vrsti priglavi plesalci in čudoviti plesalci, ki v raznobarnih oblekah tvorijo na odru nevsadkanjo živo koreografijo.

Te in še marsikatero drugo so prvine revije «Karneval iz Rias», ki nas bo jutri in v tork prevzela s pristnim latinskoameriškim vzdušjem.

Vstopnice so na razpolago pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Zbor alincev požel uspeh, vendar pa...

Po kvaliteti izvajanja je «Peuski zbor alincev», ki se je tržaškemu občinstvu večer za večer predstavil na Gradu, opravičil pričakovanja in potrdil slavo pevskih italijanskih in tujih glasbenih kritikov. «Zbor alincev», sestavljen iz mestnih darjcev iz Tridenta, je izredno uigran zbor, tehnično popolnoma dodelan, posamezniki so glasovno popolni.

Prijeto je poslušati tako izdelano harmonijo. Zbor bi lahko poslušali celo noč in še naslednji dan, če ne bi pesmi imele besedila in svojega izvora; in ravno izbor pesmi je vrgel na ves nastop senco. Veliko besedil je opetalo «Slavo italijanskega alpina» v Rusiji, v Grčiji med drugo svetovno vojno (pesmi La Neve rossa, Su ponte di Perati, Katzenau). Na koncu pevskega programa so predvajali prijeten dokumentarni film o smučarskem maratonu «La marcialonga».

PD Vesna iskreno čestita MORENI MAGAGNA ob uspešnem končnem solanju na industrijsko-obrtniški poklicni šoli.

POSLEDICA PROTESTA RAJONSKEGA ODBORA PRI SV. SOBOTI

Zaradi onesnaženja okolja šest tovarn na zatožni klopi

S preture so poslali 15 upravitnikom tovarn sodna obvestila

Pobuda rajonskega odbora od Sv. Soboti proti onesnaženju in zastrupljanju zraka je dosegla svoj prvi uspeh: s tržaške preture so poslali 15 upravitnikom tovarn sporočila o sodnem postopku. Izkazalo se je to protislovje, da se protesti prebivalcev področja pri Sv. Soboti utemeljuje, seveda pa bo treba v preiskavi natančno ugotoviti, če sta res dim in plin iz raznih tovarn nevarna za zdravje. Vsekakor je v začetni fazi preiskave pretor potrdil teze rajonskega odbora, ki je pred časom naslovljal na državno pravnidstvo protest in s tem sprožil sodni postopek.

Tovarne, ki jih sodno sporočilo omenja, so Italcementi, Italsider,

Panfili, Orion, Afa in Saspi. Slednje podjetje upravlja občinski upeljavalnik smeti na Pantalejmunu, ki je po mnenju prizadetih prebivalcev, eden glavnih virov onesnaženja celega področja. Ravnatelj in upravitelj te podjetji se bodo morali zagovarjati zaradi prekrška člena 674 kazenskega zakonika.

Srečanja konzulte z občani za urbanistična vprašanja

Rajonska konzulta za Valmauro in naselje S. Sergio je na svoji zadnji seji odobrila resolucijo, v

kateri ugotavlja, da dva meseca po srečanju z občinskimi odborniki upeljavalnik smeti na Pantalejmunu, ki je po mnenju prizadetih prebivalcev, eden glavnih virov onesnaženja celega področja. Ravnatelj in upravitelj te podjetji se bodo morali zagovarjati zaradi prekrška člena 674 kazenskega zakonika.

Ravno v zvezi s temi splošnimi urbanističnimi vprašanji si je konzulta v petek ogledala področje «Altura» in višji del Kolonkovec, jutri ob 19. uri si bodo ogledali področje na Pantalejmunu v sredo, 30. julija, pa bo ogled Katinare (ob 18. uri pri gostini Milan) ter nižnjo predela Kolonkovec (ob 19. uri pri gostini škabar).

Prve dni septembra bo konzulta priredila srečanje s prebivalstvom posameznih področij in sicer 1. septembra za Katinaro in «Alturo» (gostilni Gelsio), 3. septembra za Kolonkovec (gostilna Kačun), 5. septembra za Sv. Ano (Poggi S. Anna), 8. septembra za Pantalejmun v Madinskem domu ter 10. septembra za Naselje S. Sergio (v občinski izpostavi). Srečanja bodo ob 20. uri.

● Na otroškem igrišču v Ul. San Marco (Lloyd stolp) se bo danes nadaljeval praznik komunističnega tiska, ki ga prireja sekcija KPI z Elijskih poljan.

V TOREK

Enotna manifestacija mladine KPI in ACLI

Na sedežu krožka ACLI «Fanin» na Sentijskem trgu bo v tork, 29. julija, ob 20. uri antifašistična manifestacija, ki jo prireja mladina ACLI in komunistična mladinska federacija s področja Sv. Jakoba. Pončane in Magdalene. Ta skupna pobuda se ukvarja v proslavljanje 30-letnice osvoboditve izpod fašistične diktature. Prireditelja vabita k udeležbi vse družbene in politične komponente treh omenjenih mestnih predelov, ki se istočvetijo v duhu in vrednotah odpravnosti, ter vabita k antifašističnemu sodelovanju vse iskrene demokrate.

ZAHVALA

Vsem prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, ko nas je za vedno zapustil naš nepoznani brat

Vse iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala č.g. župniku, vsem darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti.

Zaljubljeni brat in sestre z družinami.

Repretabor, 27. julija 1975

ZAHVALA

Vsem prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, ko nas je za vedno zapustil naš nepoznani brat

Vse iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala č.g. župniku, vsem darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti.

Zaljubljeni brat in sestre z družinami.

Repretabor, 27. julija 1975

Gledališča

SESTI FESTIVAL OPERETE V GLEDALIŠČU ROSSETTI

Danes ob 18. uri četrta ponovitev Lombardove - Ranzatove operete «Dezela zvončkov» v premierski izvedbi. Prodaja vstopnic v Osrednji blagajni, Pasaža Protti 2, tel. 36372.

«Grafico Marico» bodo ponovili zadnjič v tork, 29. julija.

GRAD SV. JUSTA. Jutri, 28. in tork, 29. julija, z začetkom ob 21.15, «KARNEVAL IZ RIA», brazilska nacionalna revija: najlepše južnoameriške ženske in orkan glasbe, popevki, zborov, plesov v privlačni paradi. Predprodaja vstopnic pri Osrednji blagajni, Pasaža Protti, tel. 36372

Kino

MIRAMARSKI PARK - LUCI IN ZVOKI - Predstavi: ob 21.30 «Der Kaisertraum von Miramare» (v nemščini); ob 22.45 «Cesarski sen v Miramaru» (v italijanskih).

Ponedeljek: ob 21.30 «Maximilian of Mexico an emperor's tragedy» (v angleščini); ob 22.45 «Cesarski sen v Miramaru» (v italijanskih).

Ariston 21.30 «Sweet Moovies». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 «Niente può essere lasciato al caso» C. Grodin, J. Mason, T. Howard, C. Bergen. Barvni film.

Excelsior 16.00 «Tracce di rossetto e di droga per un detective». Franco Nero in Florinda Bolkan. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Nazione Zapro zaradi počitnic. Fenice 16.00 «Colpisci ancora Joe». Dean Martin. Barvni film.

Eden 16.00 «Giochi di fuoco». J. L. Trintignant, S. Kristel. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.00 «L'orologio di Saint Paul». Philippe Noiret in Jean Rochefort. Barvni film.

Aurora 16.00 «Electra Glide». Igra J. Wuercio. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Capitol 16.00 «Mayerling». Omar Sharif, Catherine Deneuve. Barvni film. Cristallo 15.30 «Dossier Odessa». M. Schell. Barvni film.

Impero 16.30 «Dieci secondi per fuggire». Charles Bronson. Barvni film. L'Udrammatico 16.00 «Donna sposata cerca giovane superdotato». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Revolver». Agostina Belli, Fabio Testi. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ideale 15.00 «Sepolcro indiano», nadaljevanje filma «La tigre di Aschnavur». Debra Paget, Paul Hubschmid, Walter Reyer. Barvni film. Vittorio Veneto 15.30 «Error express».

Prepovedano mladini pod 14. letom. Abbatia 15.00 «Dudù, il magliolino tutto gas». Barvni film.

Astra Zapro zaradi počitnic. Radio Zapro zaradi počitnic. Mignon Zapro zaradi počitnic.

PD-Slavko Škamperle izreka iskreno sožalje Nadiji in Glavku Švabu (Savi) ob izgubi drage mame.

Po dolgi in mučni bo

POLETJE. ČAS DOPUSTOV, LETOVANJ, POTOVANJ IN ODDIHA

Kje letujejo in kam najraje zahajajo mladi in stari Brežani

Istra in Gorenjska - najbolj priljubljeni

V vročih poletnih mesecih se delo vsem zazdi veliko težje kot je v resnici, življenje se pod žgocim soncem nekako ustavi in lebdi, človek pa si zaželi svežine, oddiha in predvsem spremembe. V tem času se delovni ljudje odločajo za dopust, industrijske in obrtniške obrate zapirajo in ljudje si na razne načine privoščijo zasluženi počitek.

Pozanimali smo se nekoliko po brežanskih vaseh kam najraje zahajajo ali potujejo Brežani. Poizvedovanje je bilo izredno zanimivo saj so Brežani kot turisti ali letoviščarji po miselnosti zelo mladi. Še pred desetimi petnajstimi leti si je le redko kdo omislil dopust, kvečjemu so si ljudje privoščili z društvom ali Primorskim dnevnikom kak izlet ali pa krajše potovanje z avtom. Pravih popotnikov in turistov pa ni bilo. Ljudje so svoj prosti čas porabili za najnujnejša dela na polju ali za hišna popravila. Naftovod in Veliki motorji sta odnesla njive, mladi rod, ki je sprotil odraščal, pa je bil drugačnega mnenja in je iz ustaljenih navad spravljal tudi starejše. Miselnost se je posodobila in danes so le redki tisti, ki si ne privoščijo dopusta.

Naše poizvedovanje je najprej ugotovilo, da so le redki tisti, ki si privoščijo dopust izven poletnih mesecev. To so le tisti, ki odhajajo na zimovanje, medtem ko se nekateri starejši Brežani zdravijo v Rogoški, Radenski ali drugih termalnih središčih, kar se po navadi dogaja v spomladanskih ali poletnih mesecih. Otroci so po končanem pouku odšli v razne kolonije, nekateri s skvati in taborniki na toborenja. Slednji so letos iz dolinske občine številni in taborijo v Soški dolini. Odbojkarice in mlajši košarkarji so na poletnih treningih v Rovinju, oziroma Seči. Mladina, in to velika večina, pa je razpršena po raznih kampinških od Umaga do Poreča: štab je trenutno v Poreču, uveljavlja pa se tudi Rovinj. Že nekoliko starejši fantje so se letos, sicer manj kot prejšnja leta, podali osvajat dekleta na Vzhod, ki je sedaj veliko manj obljubljena dežela kot je bila nekoč. Najbolj obiskane države so Češkoslovaška, Madžarska in Rumunija, kjer naši «Casanova» pridno osvajajo dekleta. Nekateri se bodo letos podali celo na Poljsko, Pustolovce, ki jih odšli v daljave kraje pravzaprav ni, ali pa bomo o njih «avanturah» izvedeli šele jeseni. Le neki mačkoljanski študent se je samostojno odpravil na daljni Cape Nord, ki pa so ga pred njim že osvojili pred leti drugi Brežani. Nekaj mladih parov se odpravlja v Turčijo, o Afriki, Aziji ali Ameriki pa nismo nič izvedeli.

Mladoporočenci imajo še vedno najraje obvezno španjo ali Palmo de Mallorco, skromnejši pa Gorenjsko ali severno Italijo z Gardskim jezerom, «zastareli» pa gredo v Dalmacijo, ki je letos na dno zanimanja zaradi svojih visokoletečih cen in nemogočega prometa. Zahodna Evropa je za naše ljudi, predvsem pa za njihove mošničke, prepovedana dežela, da o severni sploh ne govorimo.

Družine z in brez otrok pa so razdrojene. Predvsem so tu težave, ker je treba kombinirati dva ali več dopustov iz različnih tvrdk, pa še sin ali hči mora septembra na izpiti, končno pa so hoteli zasedeni ali predragi, treba je spet kam, kjer nismo bili lani in... problemov je nešteto. Že marsikdo, zlasti številne družine, in tu prednjači med vami Dolina, ima prikolico, ki vedno čimoma tiči zasedeni in v Savudriji ali v Stella Marisu v Umagu kar čez celo poletje; tudi tisti, ki imajo sotoce, se najraje podajajo v ta dva kampa, ker so bližje doma in ker je tu polno znanje; če boste po naključju zašli tja, boste gotovo odkrili mini Dolino, kjer vam kdo iz skritega «stajnika» potegne steklenico «domačega» za priložnostne obiske.

Tisti, ki imajo poleg sotoča tudi čoln, pa gredo raje do Medulina ali v Rovinj, kjer je obala primernejša za čolnarjenje. Jadnice nimajo v Bregu, kljub trdovratni reklami dolinskega župnika veliko privrženecv. Tisti, ki pa nimajo opreme za taborjenje ali prikolice, pa so letos razočarani ugotovili visoke cene jugoslovanskih pomorskih letovišč. Marsikdo se je tako z razočaranjem v srcu odpovedal Krku, Rabu in Ma-

karski ki so bile najbolj priljubljene točke, ter se odpravil na manj gostoljubne, a cenejše plaže v Riccione in Rimini. Dobra polovica družin pa ne mara morja in gre raje v hribe. Tu gospodarita večno lepa Gorenjska in Soška dolina. Le malo, kdo se odloči za druge predele, kar pravzaprav ni niti škoda, saj je tudi drugod veliko lepih krajev.

Ko smo že pri hribovih ne smemo pozabiti na planince. Planinstvo v Bregu na žalost ni dovolj razvito, vendar pa bo tudi letos odšla brežanska odprava prve dni avgusta na Triglav, medtem ko se posamezniki odpravljajo na razne ture izključno po slovenskih gorah.

Vedno več je tudi takih, ki se odločajo za organizirana letovanja po Evropi in drugod po svetu in se pri tem poslužujejo brez razlike jugoslovanskih in italijanskih turističnih agencij. To so večinoma taki, ki so tudi poprej veliko potovali in so tudi spoznali, da je postalo cizajenje žil ne samo smrtno nevarno, temveč tudi zelo drago. Toda ta zvrst je šele v povoj, čeprav pridobiva iz leta v leto več privrženecv.

In kdo bo ostal doma? Tisti, ki so iz enega ali drugega vzroka ostali doma, odhajajo dnevno na panje na bližnje istrske morske jezke ali pa na krajše izlete v bližnjo

Slovenijo, oziroma Furlanijo. Mladina pa se raje odloča za večno privlačno Glinščico, čeprav je tam čedalje več meščanov.

Splošna ugotovitev je, da so letos dopusti precej bolj «slani» kot prejšnja leta, vendar pa se jim nihče ne odpravi. Je to moda ali resnična želja po počitku in spremembi pred vsakodnevnim ritmom industrijskega sveta, kateremu je podvržen tako zeleni Breg kot asfaltno mesto? Kakorkoli že. Prav je, da si naši delovni ljudje, ki na delu ne držijo rok križem, privoščijo zasluženi oddih, kot je tudi prav, da se podajajo na potovanja, da si tako širijo svojo izobrazbo in spoznajo kako živijo drugi narodi.

VČERAJ SO ODPEŠAČILI PROTI TRIGLAVU

Strmine, doline in dolga, dolga hoja čakajo sedaj neumorne kraške planince

Ožuljena noga - prva nevšečnost - Žene bodo imele teden dni počitka

Kraški ljubitelji hoje pred spomenikom padlim na Proseku pred odhodom na dolgo pot.

DOLOČENO NA PRVI SEJI ODBORA

Porazdelitev odborništev zgoniške občinske uprave

Kljub počitniškemu obdobju bo občinska uprava redno delala

Na prvi seji odbora zgoniške občinske uprave so si novoizvoljeni odborniki porazdelili funkcije in resorje, za katere bodo skrbeli v prihodnjem mandatu. Čeprav spada na zgoniška občina med najmanjše v tržaški pokrajini, pa se vseeno sooča z nič koliko večjimi in drobnimi problemi, ki zadevajo interese občanov. Zaradi tega so si novi upravitelji, svesti velike važnosti vseh odborništev, s posebnim poudarkom na nekatere resorje, smotrno porazdelili funkcije v odboru, da bi bilo delovanje čim uspešnejše.

Porazdelitev odborništev je naslednja:

Župan Josip Guštin: javna dela, urbanistika, osebe in uradi;

Podžupan Boris Simoneti: finance in proračun, zdravstvo;

Efektivni odbornik Miloš Budin: solstvo, prosveta in šport, javni stiki;

Nadomestni odbornik Anton Furlan: smetarska služba, socialno skrbstvo;

Nadomestni odbornik Janko Gru-

Včera sta praznovala srebrno poroko
FANI IN VILKO REBULA
iz Sempolaja
Iz srca jima čestita sestra Rozeta z družino.

den; kmetijstvo, industrija in trgovina, prireditve.

Sprico najuostojitve rešitve nekaterih vprašanj, predvsem v zvezi s šolstvom in na področju javnih del, se je kljub počitniškemu obdobju zgoniška uprava takoj polno angažirala, da pravočasno in kar najbolj izpelje svojo nalogo.

Darovi in prispevki

Ernesta Dobrila daruje 2.000 lir za PD Slavec iz Ricmanj.

Ob priliki partizanskega praznika v Trebach darujejo: Stefan Jerin 5.000 lir za TPPZ in 4.000 lir za PD Primorec, N.N. 1.000 lir za TPPZ in Vane Krizmančič 2.000 lir za popravilo ljudskega doma v Trebach.

Ob 7. obletnici smrti drage žene in none Ivanke Pečar daruje družina 10.000 lir za PD Lonjer Katinar.

Namesto cvetja na grob Josipa Štöke darujeta družini Danev 5.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk s Proseka - Kontovel.

Cveto Verginella daruje 5.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gabrovu.

V spomin nepozabnega moža Karla Pija Medena daruje žena Julka 20.000 lir za vzdrževanje spomenika

Skupina «planincev» med petkovim tehtanjem pred pohodom na Triglav: Milan Hrovat, Marjan Naberski, Bruno Pertot, Karlo Prašelj, Silvij Verginella, Andrej Kapun, Vojko Bukavec, Drago Milič in Klavdij Milič.

DO 6. SEPTEMBRA

Prijaviti založbe vinskega pridelka

Kakor smo že poročali, so s posebnim odlokom ministrstva za kmetijstvo določili navodila za prijavo zalozg vinskih pridelkov. Ukrep spada v okvir pravilnika Evropske gospodarske skupnosti, ki ureja organizacijo skupnega vinskega tržišča. Na podlagi prijav bodo namreč imeli državni organi ter organi EGS jasno sliko o dejanski vinski proizvodnji in Italiji.

Prijave je treba predložiti v občinski uradih. Izpolniti jih je treba v štirih izvodih. Vinogradniki, ki proizvajajo vino samo iz svojega grozja in ga torej ne kupujejo, lahko izpolnijo prijavo na posebnem prospektu «C», ki je na hrbtni strani zadnje kopije, in jim ni treba izpolnjevati registra o vknjiževanju.

Prijavitelj je treba zalogo proizvodnje vinskega pridelka, ki ga posemezi vinogradnik hrani opolnoči, 31. avgusta. Rok vlaganja prijave poteka 6. septembra. Poleg vinogradnikov morajo zalogo vinskih pridelkov prijaviti tudi trgovci. Slednji morajo prijaviti tudi količine vina, ki so ga že prodali, a ga še niso izročili kupcu. Vino, ki je 31. avgusta na poti h kupcu, mora prijaviti kupec osebno.

PISMO UREDNIŠTVU

Prejeli smo in objavljamo.

V nedeljski številki Primorskega dnevnika (20. julija 1978) je tržaški občinski svetovalec Stojan Spetič objavil daljše pismo o zadevi, ki je zadnje čase zaskrbelo ne samo prizadete Katinarce, ampak vse tržaško slovensko javnost, saj je bila nevarnost, da bi z rušenjem sedmih hiš bilo naše slovensko ozemlje ponovno okrnjeno. Pred časom se je govorilo o rušenju nad 90 hiš v tistem predelu Katinar, ki gre od naselja «Pri Spetiču» do Montebella. Pozneje je tudi po zaslugi Slovenske skupnosti in njenega predstavnika v občinskem odboru dr. Dolharja prišlo do spremembe odločbe in je v nevarnosti za podrtje ostalo okrog 10 hiš za potrebe nove bolnišnice v gradnji. Občinski svetovalec Spetič v svojem pismu P.d. o zadevi 10 katinarških hiš najprej polemizira z odbornikom Dolharjem, češ da se zadnji mesec ni udeležil «nobene seje odbora, sveta, niti komisij, nato pa hoče bralce prepričati, da gre vsa zasluga za rešitev stvari le arh. Costi, arh. Varinju in županu Spaciniju ter odborniku De Luci, ki so vse tako rešili, »da se je v formalni sklep vnesel stavek, da je cilj podrobnega načrta ohranitev sedmih hiš.

Glede Dolharjevega dopusta bi rekel le to, da ima vsakdo pravico do letnega oddiha; glede zadovoljive rešitve, kateri naj bi pripomogli le Costa, Varini, De Luca in Spacini, pa naj mi bo dovoljeno spomniti, da se mi zdi čudno tako tolačenje s Spetičeve strani, saj kot politik dobro ve, da se o tako važnih stvareh ne sklepa na tehnični, ampak na politični ravni. Od vseh imenovanih oseb, ki imajo svoje velike sposobnosti, se mi zdi, da mora vsaj župan Spacini pri poslušanju stranke, ki sestavljajo občinski odbor, to je KD, PSI, PSDI, PRI in Slovensko skupnost. Kaj je Slovenska skupnost napravila, da je dosegla, da je tudi po njeni zaslugi bil umaknjen predlog, da se na Katinari podre deset hiš? Nič posebnega, naredila je le tiste korake, ki jih je kot slovenska stranka morala napraviti v obrambo slovenske vasi in v glavnem slovenskega prebivalstva.

V svojstvu deželnega svetovalca in človeka, ki je osem let preživel na Katinari, in to v neposredni bližini ogroženih hiš, sem po posvetovanju z nekaterimi domačini, v odprtosti našega občinskega odbora Dolharja, napravil vse možne korake, da bi preprečil podrtje omenjenih hiš. Moja akcija je šla od sestankov z domačini in sestavljanja ugovorov na pristojne oblasti pa do natančnega obveščanja izvršnega odbora in sveta Slovenske skupnosti; slednji je na svoji zadnji seji sklenil, da napravi vse možne korake, da se prepreči porušitev hiš na Katinari, s čimer bi se seveda zelo krivično spremenilo narodnostno ozemlje. Svet je sklenil sprožiti celo krizo v okviru leve sredine, če bi zahtevale Slovenske skupnosti ne bile sprejete. V začetku julija smo predsednik sveta Harej, nam. tajnika Terčon in podpisani imeli sestanek s tajnikom KD Rinaldijem o zadevi in z vso jasnostjo in odločnostjo spregovorili o stališču sveta Slovenske skupnosti. Ta akcija Slovenske skupnosti je imela

Z odličnim spoštovanjem
Dr. Drago Štoka
Deželni svetovalec Slovenske skupnosti

Poletna sezona TPPZ

Po nastopu v Tržiču, ki bo danes na občinskem stadionu ob 20.30 (pevci se zberejo eno uro prej) bo TPPZ nastopil še:

2. avgusta ob 20.30 po jug. času v Lipici.

16. avgusta ob odkritju spomenika padlim Kosovolovcem v Jesenici nad Cerknem. Nastop ob 15. uri. Odhod z avtobusi.

17. avgusta ob odkritju spomenika na Poreznu, ob 11. uri.

23. avgusta v Izoli, ob 20.30 po jug. času. Prevoz z lastnimi vozili.

30. avgusta v Trstu, na Poncani ob 20.30.

31. avgusta v Bazovici na proslavi 30-letnice osvoboditve ob 15.30.

23. IN 24. SEPTEMBRA V FJESI

Srečanje bivših internirancev iz Rawensbrücka

V Fjesi pri Piranu bo 23. in 24. septembra srečanje bivših internirancev in internirank iz Rawensbrücka. Srečanje organizira Zveza združenj borcev NOB Slovenije. Za hrano in prenočišče ne bodo udeleženci imeli nobenih stroškov, sami pa bodo morali poskrbeti za prihod in povratek.

Prijavitelj se je treba do 30. julija. Za tržaško pokrajino sprejemajo prijave na sedežu Vsestranskega združenja deportirancev ANED - Ulica Crispi 3 (tel. 730-306) vsak dan, razen sobote, od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih, sredah in petkih pa tudi od 17. do 19. ure.

Mali oglasi

VSA ZAVAROVANJA - nezgodno - življenjsko - požar - avto in ostalo vam nudi SVAB C. - AGENCIJA GENERALI Općine, UL. Salici 1, tel. 211-489.

CITROEN - mehanična delavnica Cavalh, tudi drugih avtomobilov v UL. Rittmayer 4/a.

AUTOSALONE TRIESTE - CARLI VIRGILIO - 126 73, 127 74, 128 70-74, 1500 C 66, 142 74 coupé 5 m 68, 650 coupé 70, A 112 74, Citroen 1000 75, Fulvia coupé 67, 125 68, Opel 1000 tam, 70 in drugih 20 avtomobilov vseh vrst na ogled v UL. Giulia 10 in UL. Bologna 7.

OBRABLJENE zlate predmete vseh vrst odkupujemo po najugodnejši kotaciji. Za gram računamo do 3.000 lir, v odvisnosti od vrste. DARWIL, Trst Trg sv. Antona 4, prvo nadstropje.

FESTIVAL LJUBLJANA
23. MEDNARODNE POLETNE KULTURNE PRIREDITVE

3.8. ORGELSKI VEČER (Organ Evening) EBERHARD KRAUS, D

Vse prireditve bodo v Križankah. Začetek predstav ob 20.30.

Informacije in rezervacije po tel.: (061) 21-838, 24-575, 22-975

OSMICA

V Boljuncu 77 Karlo Ota toči belo in črno vino.

OSMICA

V Lonjerju št. 244 (pri Pušerjevih), toči Mirkica Čok pristno belo in črno vino.

KMEČKA IN OBRATNIŠKA POSOJILNICA V NABREŽINI

Tel. 200186

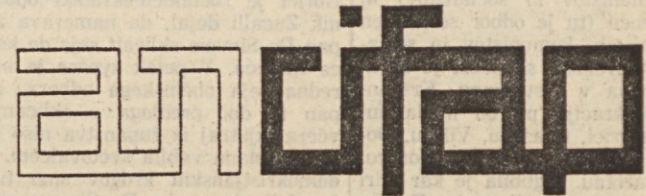
- sprejema hranilne vloge in
- nudi posojila po ugodnih obrestnih merah

NUDI VSE BANČNE USLUGE

Urniki: 8.30 - 12.30

16.00 - 17.00

Ob sobotah zaprto

Vsestravno združenje CENTROV IRI za poklicno usposabljanje - Center v Trstu, Trg Valmaura 9

ZAČELO SE JE VPISOVANJE NA DVELETNI BREZPLAČNI TEČAJ ZA NASLEDNJE STROKE:

MEHANIKI
OPERATERJI PRI ORODNIH STROJIH
TESARJI

Informacije se dobijo tudi po telefonu, na tajništvo centra: Trst, Trg Valmaura 9, tel. 811-281 ob ponedeljkih, sredah in petkih od 16. do 18. ure ter ob sobotah od 9. do 11. ure

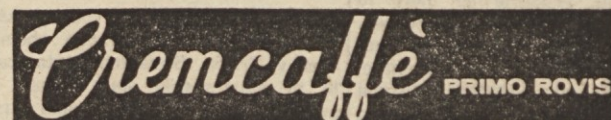
sveže pražena kava = prihranek

Sveže pražena kava pomeni prihranek, ker da več škodljivih okusnih dišečih kave.

CREMCAFFÈ praži kavo vsak dan

in jo sproti vsak dan dostavlja

CREMCAFFÈ Vam daje vedno vse najboljše

Največja izbira surove in pražene kave v Trstu po najugodnejših cenah
DEGUSTACIJA: TRG CARLO GOLDONI 10 - Telefoni 793.735 - 750.575
PRAŽARNA: UL. PIGAFAETTA 6/1 - Tel. 820.747 - Industrijske cone
PUNTO FRANCO VECCHIO Skladišče 10 - Tel. 29.210

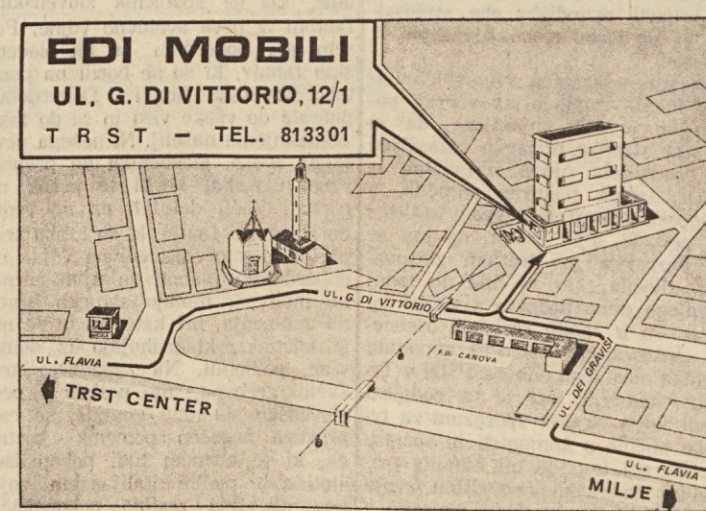
S pohvalami poplačan enoletni trud

V petek zvečer so v Sempolaju nagradili letošnje najboljše vinogradnike svoje pridelke na 14 razstavi vin. Naš fotograf je posnel vinogradnike, ki so se uvrstili na prva tri mesta v konkurenci belih in črnih vin in so prejeli za svoj trud in poštvalnost diplome, kolajne, pokale in denarne nagrade. V sredini je vdova Jozefa Pahorja, katerega družina je tako z razočaranjem v srcu odpovedal Krku, Rabu in Ma-

nabrežinske občine, ki so razstavljale svoje pridelke na 14 razstavi vin. Naš fotograf je posnel vinogradnike, ki so se uvrstili na prva tri mesta v konkurenci belih in črnih vin in so prejeli za svoj trud in poštvalnost diplome, kolajne, pokale in denarne nagrade. V sredini je vdova Jozefa Pahorja, katerega družina je tako z razočaranjem v srcu odpovedal Krku, Rabu in Ma-

Na novo odprt velik salon pohištva

Vse za sodobno opremo ter stilno pohištvo - Izbrani artikli - DOBRE CENE

SERVIS IN GARANCIJA OD KVALIFICIRANEGA OSEBJA

Odkup rabljenega pohištva po godnih cenah

NOVO PRI MLADINSKI KNJIGI

Obrazi in dela slovenskega slovstva

Nova literarna zgodovina dr. Antona Slodnjaka
Več kot polovica knjige posvečena moderni književnosti in sodobni slovenski literaturi

Univerzitetni profesor v poklju dr. Anton Slodnjak je bil vedno predvsem literarni zgodovinar in te je svoj oziroma specializaciji ostal zvest do danes. To priča tudi njegova nova literarna zgodovina slovenskega slovstva, knjiga, ki je pod naslovom OBRAZI IN DELA SLOVENSKEGA SLOVSTVA pravkar izšla pri Mladinski knjigi.

Anton Slodnjak se je s svojo prvo samostojno literarno zgodovino pojavil nekaj let pred vojno. Bil je to pregled slovenskega slovstva. Po vojni je sodeloval pri zgodovini slovenskega slovstva, ki jo je kot kolektivno del izdal Slovenska matica in napisal več poglavij. Ob tem je v Berlinu izšel nemško napisana zgodovina slovenskega slovstva, to pa leta 1968 Slovensko slovstvo, ki je posebej izšlo tudi kot učbenik za slovenske dijake na Koroskem. In zdaj se tem knjigam pridružuje nova zgodovina slovenskega slovstva od zčetka do osvoboditve, ki je bila prvotno napisana kot učbenik za slovenske srednje šole, pa ni bila kot taka niti predložena pristojnim organom, temveč je izšla pri Mladinski knjigi kot samostojna publikacija, kot knjiga velikega formata v lepi obliki.

Avtor knjige v svoji uvodni besedi prikazuje sam svoje doseganje do dela na tem področju, pri tem pa razlaga koncepte svojega najprejšnjega dela in razlike od svojih prejšnjih knjig. Avtorjev ideal je slovenska zgodovina, ki bi bila slovenska in evropska, estetska a tudi zgodovinska in socialna, idejna in stilna. Temu smotru ne ustreza noben avtorjev preisk, vendar pa se sedanja knjiga precej razlikuje od prejšnjih literarno - zgodovinskih del. V prejšnjih svojih literarnih delih je Slodnjak poskušal opisati naše besedno ustvarjanje kot bolj ali manj enotno tok in pri tem kolikor mogoče zanemariti meje ali zarez med posameznimi avtorji. Iz nove knjige pa naj bi se vsakdo poučil predvsem o delih individualno določenih ustvarjalnih osebnosti v časovni zaporednosti, ne oziroma se na to, kar se je v literarnem življenju dogajalo vzporedno ali sočasno. Sestavljena je torej iz kratkih časovno si sledenih monografij ali portretov. V njej si sledijo v kolikor mogoče dejanskem času literarnega ustvarjanja in dogajanja podobe literarnih osebnosti in del.

Tako torej avtor sam o svojem delu, o njegovi značaji in pobudah za nastanek. Svojo sodbo bodo o najprejšnji slovenski literarni zgodovini in najprejšnji knjigi plovodivca Antona Slodnjaka izrekli strokovnjaki. Menimo pa, da je prof. Anton Slodnjak tako velik strokovnjak na področju zgodovine domačega slovstva, da bo njegova nova literarna zgodovina nedvomno njegova

gov nov dosežek in kot taka zanimiva za vse, ki jim je domače slovstvo nekoliko bližje. Dragocen priručnik bo za študente in za vse tiste, ki pri svojem delu potrebujejo ali podatke o domačem slovstvu ali pa orise osebnosti slovenskih pisateljev in pesnikov.

Ni pa pri tem prezreti dvoje, troje stvari. Knjiga ima, če upoštevamo tudi poglavje o srednjeveškem pismenstvu in ljudskem pesništvu, trinajst razdelkov. Peto poglavje je posvečeno naturalizmu, šest pa slovenski Moderni in sodobnikom. To pa pomeni, da je več kot polovica knjige posvečena moderni književnosti in da je veliko govora tudi o sodobni literaturi. Tako na primer je osmo poglavje posvečeno slovenskemu futurizmu in ekspresionizmu, naslednje slovenskim realizmom (Prežihov Voranc, Krefc, Bartol, Mrak itd.), zadnji razdelek pa govori o generaciji vojne in revolucije. Če k temu dodamo, da je kot zadnji karakteriziran Tone Svetina, potem je s tem ugotovitev, da se Slodnjak posveča zlasti moderni literaturi, točna. V tem pogledu bo torej njegova knjiga dragoceno pomagala pri razumevanju in spoznavanju sodobne književnosti.

Druga ugotovitev ob knjigi pa je, da je napisana izredno kritično. Če se sicer pri sodbah slovenskih klasikov drži ustaljenih sodb, pa je pri sodbah sodobnikov Slodnjak individualen in zato še toliko bolj zanimiv. Morda bi k temu dodali še tretjo značilnost te Slodnjakove knjige: izredna jasnost pripovedi, njena zanimivost in prikrpčnost. To so odlike, ki niso lastne vsakemu literarnemu zgodovinarju.

Prepričani smo, da bo v knjigi našel marsikdo marsikaj novega, kar bo iskal.

Nagrade vstaje slovenskega naroda

Letošnje »Nagrade vstaje slovenskega naroda« je žirija republiškega odbora Zvezd združenj borcev NOV SR Slovenije, kateri je predsedoval Vladimir Pavšič - Bor, podelila: Janezu Tomšiču za monografijo »Narodnoosvobodilni boj na Jadranu in slovenski pomorščaki«, dr. Ivanu Kalinšku za strokovno monografijo iz vojne kirurgije »Zdravljenje ranjenec v slovenski centralni vojni-partizanski bolnišnici«, slikarki in ilustratorici Citi Potokarjevi za izredno uspešno razstavo v Kranju, Rudolfu Huberiku - Svavnu za knjigo »Dolomiti v narodnoosvobodilnem boju« in Ladu Ambrožiču - Novljanu za zgodovinsko monografijo »Cankarjeve brigade«.

KOPRSKO KULTURNO PISMO

Zanimiva koncerta v Portorožu: orkestra iz Ljubljane in Londona

Glasbeni tečaji in koncertni nastopi kulturnega centra
Mednarodne federacije Glasbene mladine v Grožnjani

V zadnjem času sta bila v Portorožu dva koncerta: 13. t.m. je gostovala Slovenska filharmonija iz Ljubljane, dne 24. t.m. pa godalni orkester Academy of St. Martin in the Fields iz Londona. Simfonični orkester Slovenske filharmonije je vodil Anton Kolari. Na sporedu so bila dela: Bela Krajina Marijana Kozine, Tzigane Maurice Ravela in Simfonija št. 9 »Iz Novega sveta«, op. 95 Antonina Dvoraka. Popularen program, ki bi v prvi polovici koncerta (Kozina: Bela Krajina, Ravel: Tzigane) zaslužil boljše izvedbo. Sicer pa je, po mojem mnenju, v nemali meri bilo krivo tudi to, da na odprtem arenemskem odru pomanjkljivo medsebojna slinost. Vsaj tak vtis dobiva poslušalec, ko občuti razliko med »srednjim razvrščanimi godali« in zadaj včasih komaj slišnimi trobili in nekakaj korzadami, ki so iz njega delujejo s svojo običajno prerojnostjo. Že pri svojem koncertu orkestra RTV Ljubljana na istem odru smo bili mnenja, da bi bilo potrebno dvigniti pihala in trobila, ker bi bilo doseženo tudi zvočno ravnotežje celote. Najbolj je utrpela izvedba Ravelovega dela, pri katerem je bilo več odsklonov na račun kompaktnosti ansambla in skladnosti s solistom. Kot solist je sodeloval Rok Klopčič, Z ozirom na drugo verzijo — z orkestrom — bi pričakovali večje učinkovitosti. To delo je Klopčič ob sodelovanju pianista Andreja Jarca izvajal v Auditoriju letos pozimi, pa je tedaj interpretacija zapustila vtis večje prepričljivosti.

Najboljše je dirigent oblikoval v zgradbi Dvorakovo Simfonijo »Iz Novega sveta«, ki jo je navdihnil pristen žar oblikovalca muzikalne osebnosti. Se posebej moramo poudariti lepoto drugega stavka in zanositost četrtega. Pri tej simfoniji je bila tudi igra orkestra najboljša.

Godalni orkester Academy of St. Martin in the Fields je iz svojega izredno obširnega repertoarja, ki je naveden na posebnem prospektu, izbral kar najbolj podobna dela: Simfonijo za godala Gaetana Donizettija, Simfonijo za godala št. 9 Felixa Mendelssohna, Divertimento K 136 Wolfganga Amadeusa Mozarta, Serenado op. 20 S. Edvarda Elgarja in Sonato za godala št. 3 Gioacchina Rossinija. Orkester predstavlja skupino virtuozov, ki jo vodi Neville Marriner. Redkokateri ansambl bi s tako muzikalno zavzetostjo oživel od nas sorazmerno precej odmaknjenega dela. Od zacetka do konca nas je spremljalo napetostno zanimanje ob precizni izvedbi izredno uigranega ansambla. Interpretacije so bile prečiščene, muzikalno stvarne, polne poleta in svežine. Bil je večer izredno lepega muziciranja, plemenitega oživljanja del poznanih avtorjev, večer razgibanih doživitev.

V Grožnji, kulturnem centru Mednarodne federacije Glasbene mladine, so v polnem teku glasbeni tečaji in z njimi združeni

Prof. Anton Slodnjak, avtor nove zgodovine slovenskega slovstva

RAZVESELJIVA IN OBETAJOČA RAST MLADIH PISCEV

Mladinska in šolska glasila znak žive idejnosti mladih

Skupna značilnost petih listov - počastitev 30-letnice osvoboditve

Na uredniški mizi mi je nekaj časa ležal več mladinskih listov, skromnih po obsegu in opremljenosti, pomembnih po vsebini, predvsem pa pomembnih zato, ker dokazujejo, da je med mladimi živa težnja po izražanju misli in idejnosti, pa naj že gre za tisto mladino, ki že zavestno in samostojno posega v naše javno in družbeno življenje, ali pa za tisto iz osnovnih šol, ki se še izživlja pod mentorstvom šolnikov ali ljubiteljev mladine izven šolskih vrst.

Tako je »Mladinski krožek« v Trstu izdal konec prejšnjega meseca enkratno številko, zbornik 1974-1975, posvečen 30-letnici osvoboditve in 3. obnovenemu zboru krožka. Čeprav je znano, da je krožek krepko zaoziral v mladinsko življenje in da se ne zadovoljuje z običajno klubovsko dejavnostjo, marveč teži k ideološkim razglabljanjem in študijskemu proučevanju družbenih tokov z naprednih stališč, zbornik vendarle preseneča po svoji vsebinski kvaliteti in tu-

di po izvirnosti mnogih prispevkov. V tem pregledu naj navedemo glavne teme in misli. Branko Jazbec, predsednik krožka, ugotavlja v uvodnem sestavku, da je treba mladinsko družbeno-politično angažiranost prenesti v primerni obliki v šolo, kar pa že odpira vprašanje osvoboditve šolske mladine. Na drugi strani ugotavlja, da mladina na Tržaškem in Gorškem potrebuje skupno organizacijo, saj se vedno bolj kaže potreba po organiziranem skupnem nastopanju. Nadja Filipčič posreduje pregled krožkove dejavnosti iz katerega je razvidno, da je bila ta dejavnost razvejana in kvalitetna od udeležbe na delovni akciji »Kozjansko 74« do pobud v okviru proslavljanja 30-letnice osvoboditve, pa še v okviru fotografije in filmske sekcije, družabnih skupin vključno z izleti, ki so imeli izključno poučni značaj. Z vsoto dejavnosti je krožek nudil mladini vsaj nekaj tistega, česar ji šola, žal, ne nudi. Zelo popoln in pregleden je prikaz začetkov osvobodilnega gibanja na Primorskem, ki sta ga pripravila Sergij Stoka in Boris Siega. Na zanimiv način obravnavajo Pavel Slanič »volitve na univerzi«, Pavel Stran »nojev sveta«, Igor Sanci »s kar literarnim peresom svet pariskih »paranoikov« itd.

Drugi list je delo Domske skupnosti gojencev Dijaškega doma v Trstu. V njem se Silvano Semolič v govoru ob 30-letnici osvoboditve vprašuje, koliko »ciljev in upanj iz težkih dni se je uresničilo, ali smo dosegli vse, za kar se od vedno potegujemo?« Z nadrobno analizo dogajanja pri nas v Italiji in v našem manjšinskem svetu, pa z analizo svetovnih razmerij prihaja do odgovora, da je napredni svet v teh poslednjih 30 letih slavil mnogo novih zmag, da pa smo tudi še sredi mnogih nerešenih vprašanj in da je zato »še potrebna naša angažiranost, naš doprinos«. Nekateri sestavki v listu posegajo v domsko problematiko, ki pa je seveda problematika odnosov in življenja na sploh. Tako Anamarija Lavrenčič razmišlja o »odnosih med mladimi in starimi«, Silvana Pieri o »18-letnikih na voliščih«, Nevenka Tulj o »novih družinskih pravicah«, Fausta Sisti o »problemu vzgoje«. Ksenija Kante o »mamilihi in njihovih posledicah na duševnost zlasti mladih ljudi. V vseh teh sestavih je neverjetno mnogo izvirnih misli in pogledov, ki presegajo stereotipnost obravnavanja tako važnih vprašanj.

»BRNJEVKE« je naslov ciklističnega lističu, ki ga izdajajo dijaki Slovenskega učiteljskega št. Ivetri romani del museo di Aquileia, Calvi, Ogle 1968; Guerra di liberazione, Colonnello, Videm; L'arcidieci di Gorizia, Caruana, Videm 1973; Scritti musicali di Silvio Benico, Gori - Gallo, Neapel 1974; Storia e statistica dell'emigrazione dal Friuli e dalla Carnia, Caporiacco, Videm 1969; Nozze ieri in Friuli, Cracina, Videm 1974; Il cantiere — Almanacco, Trst 1968; Palma e suo distretto, Palmano - 1968; L'anima di Trieste, Pittoni, Firenze 1968; Grado: antichi monumenti, Zolotto, Bologna 1971; Dallo squadrismo fascista alle stragi della Risiera, Trst 1974; La Risiera di San Sabba, Daneo,

M. Slomšek v Trstu, v njem pa so objavljene naloge, ki so jih dijaki izdajali v zborniku »Mladinska in šolska glasila«.

»Hoo-ruk« — le tako naprej. j. k.

RAZMIŠLJANJE NA POTI MED PADIRČAMI IN GROPADO

Kajuh tudi na Krasu

Svojo prvo pesniško zbirko je izdal na Primorskem v gozdovih pod Snežnikom in primorski avtor Ubald Vrabec je uglasbil njegovo »Slovensko pesem«

Na nedeljskih sprehodih po našem slikovitem Krasu, me pot večkrat vodi iz Padrič proti Gro-padi in nekako sredi te kratke poti vselej nekoliko postojim ob lepem gaju, ki obdaja tamkajšnje ljudsko šolo, v kateri si bistrijo svoje mlade glavičice otroci omejenih dveh vasi. Na vidi zidani kamniti plošči se bere, da je šola poimenovana po pesniku Karlu Destovniku - Kajuhu; sredi gaja je postavljen lep spomenik, ki ponazarja mladega umetnika — borca, ki je v tako kratkem času (ko je padel mu je bilo nekaj nad 21 let) in skrajno težkih pogojih, ustvaril vrsto res krasnih pesmi, ter jih skupaj s svojim cvetočim življenjem podaril slovenskemu narodu. In zelo prav se mi zdi, da so v tem prelepem delčku Krasa poimenovali šolo, ter postavili spomenik njemu, ki je v onih strahotnih časih, ko se je slovenski narod uprl temnim silam nacističnih napadalcev, zapel svoje lube, čudovite pesmi, polne prepričanja v lepšo bodočnost našega naroda in delovnega ljudstva.

Prav je, da so ga — Kajuha — presadili samo na kraska tla, da se tudi na tem najbolj zapadnem delu slovenske zemlje vkorenini njegovo ime, njegov duh in delo, ter se razraste naprej, po vsej Primorski — in naj bo, zlasti mlademu rodu svetel vzgled ljubezni do svojega naroda in do človeka.

Kajuh, roditelj se je v Šostanju 19.12.1922, se je že v zgodnji mladosti, to je že v šolskih letih, pričel zanimati za družbene zadeve, ter se kmalu vključil v borbo za boljše ureditev pravic delavskega ljudstva, borbo, ki se je začela močno razvijati še pred izbruhom zadnje vojne. In zaradi povečave s tem gibanjem je bil mlad Kajuh nekajkrat izključen iz šole in tudi zaprt in celo za krajši čas interniran v taborišču za politične ne osumljence neke v notranjosti države, od koder se je vrnil v Maribor tik pred vdorom Nemcev v Jugoslavijo leta 1941.

Nemci so tudi njega, kot mnogo drugih, takoj zaprli, a je kmalu spet med prijatelji v domačem kraju, s katerimi začne partizantiti. Zatem gre v Ljubljano, kjer deluje v ilegalni. Ves ta čas pa pridno piše svoje lepe, bodrilne pesmi. Avgusta 1943 gre na Dolenjsko v partizane — in sicer v »Štirinajsto divizijo«, kjer deluje v kulturni skupini. Rad je tam pripovedoval o svojem srečanju z županom, preden je zapustil Ljubljano. In župančič je zapisal poezije v svojem pozdravu partizanski pesmi, o Kajuhu sledeče besede:

»Pozdravljen, Kajuh, črni, lasati fant, ki si prišel k meni po slovo, ko so ti sporočili, da me je tvoja mlada pesem ogrela, in sva si govorila besede, da si bil ti mojih in jaz tvojih vesel. To je bilo najino prvo in poslednje srečanje. Kadar bom šiel visoko nad smrekami samotni klic kanje, bom tih pomislil nate in na tvoj čili polet, mladi Kajuh — Kanjuhu«.

Po polomu Italije leta 1943 se je »Štirinajsta« premaknila na primorsko stran Snežnika, in prav v gozdovih pod tem hribom, je proti koncu tega leta zbral nekaj svojih pesmi (27 po številu) ter jih ciklistično razmnožil v 38 izvodih. To je bila prva zbirka Kajuhovih pesmi.

V začetku l. 1944 je bila divizija poklicana spet na Dolenjsko in od tam poslana na Štajersko. Pot je bila dolga in sila težavna in brigade so se morale prenesti noč in dan boriti z Nemci, ki so s premočnimi silami silovito napadali izprane partizanske borce. Tudi huda zima in globoki sneg sta ovirala premikanje izmučenih čet »Štirinajste«.

Kajuhova kulturna skupina se je prebila do bližnje Šostanje, pesnikovega domačega kraja. Hotelo se je v neki samotni hiši nekoliko ustaviti ter se odpočiti, toda kmalu so prihrumeli pobesneli Nemci in preden je straža mogla

opozoriti izčrpane borce na nevarnost, se je že vsula nanje toča krogel ter jih neusmiljeno kosila in morila. Tudi Kajuh je planil proti izhodu, da bi se izvil iz nevarnega obroča, toda na pragu je omahnil — smrtno zadet v glavo. Bil je 22. februarja 1944, proti večeru.

Kajuh (tako se je reko na njegovem domu), ki se je kot pesnik in človek komaj dobro pojavil na obzorju življenja in pesniškega dela, je skoro takoj omahnil v mnogo prerano smrt, kot že pred njim Kette, Murn, Kosovel. Tudi on je, kot omenjeni trije pevci, v tistem kratkem času, ki mu je bilo dano živeti in delati, napisal toliko lepih, resnično doživljenjskih pesmi, da se je uvrstil med najboljše pesnike ustvarjalce iz narodnoosvobodilne borbe ter med odlične slovenske pesnike nasplo.

Njegove pesmi, napisane v najsoodnejšem času naše zgodovine, so polne plemenitih izpovedi, so čustveno doživite, pa naj govorijo o borbi, o trpljenju, o ječi, o smrti, o novem času, ki bo gotovo prišel. Toda čeprav so polne čiste nežnosti, so tudi odločne in krepke obenem, tako da se v njih zrcali ljubezen do svojih ljudi in naroda ter neizprosni odpor sovražnemu napadalcu.

Tudi trpečo mater padlih in boječih se sinov je ovenčal s svojo lepo besedo ter jo uvrstil med plemenite žrtve velike borbe. Tako lepo je pred njim opeval to vzvišeno bitje morda le Cankar.

Edinstvene pa so njegove ljubezenske pesmi, sedem jih je, katere je posvetil svojemu dekletu — Silvici — ko so jo oblasti zaprle, ki je z njim trpela in se z njim borila za lepše čase, čeprav se te pesmi nastale v težkih, posurovelih časih, so polne prelepe nežnosti — in le redko je našel enakih v našem pesništvu. »Bosa pojdiva dekle oborej: Samo en bel, en češnjevi cvet; Se ves, ko si prinesla mi jasmin; Sanjala si o vrtičnih rdečih, in se druge, bo do ostale večno žive v srcih onih, ki ljubijo res čisto lepo«.

Mnogo Kajuhovih pesmi je našlo pot do naših glasbenikov, kateri so jim dali več ali manj posrečene naprave, tako da so na krilih dobljene melodije zaplavale po slovenski zemlji. Zelo uspeša je Vrabčeva uglasbitev »Slovenske pesmi« (Samo milijon nas je), ki je postala v skupni zlitosti besedila in naprava nekakaj himna malega, a upornega in ponosnega slovenskega naroda.

Ta skromni sestavek, napisan za tridesetletnico velike zmage nad nacifasizmom, je posvečen pesniku in borcu Kajuhu; naj pa zajame v času tudi s peresom ter lepo in plemenito besedo skušali vnesti v tedanjo strahotnost vsaj nekoliko človeške topline.

LADO PREMUR

Tržaški slikar Jože Cesar, ki danes zaključuje svojo razstavo v tržaški občinski galeriji, se že dolgo let udeležuje tako imenovanih slikarskih kolonij, ki jih organizirajo v raznih sredstvih Slovenije, Koroške in na tej strani meje in kjer se srečujejo likovni-

ki iz vseh teh treh dežel. Doslej so se slikarske kolonije vršile na Ravnan na Koroskem, v Škofji Loki in Idriji, v Smohorju na avstrijskem Koroskem ter se v znanih letovskih Arta Terme in Lignano Sabbiadoro. Trenutno sodeluje Jože Cesar na razstavi te

kolonije v Škofji Loki, kjer je dal na ogled pet svojih olj. Na gornji sliki vidimo Jožeta Cesarja in drugega tržaškega likovnika prof. Avgusta Cernigaja v družbi skupine mlajših slovenskih likovnikov na lanskotnem srečanju v Škofji Loki.

DARILO DEŽELE NARODNI IN ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI V TRSTU

V našem dnevniku smo v svojih poročilih o delovanju slovenske NARODNE IN ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE V TRSTU vedno navajali tu, ki stanje njenega knjižnega fonda, ki precej naglo narašča predvsem s številom slovenskih knjig, tako da je znašal konec prejšnjega tedna že 51.500 ent brez periodičnih publikacij. Včeraj pa nam je uprava knjižnice sporočila, da se je povečalo tudi število knjig v italijanski. Pred dnevi pa je knjižnica, na ustrežno prošnjo, Tiškovni urad predsedstva Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine odstopil brezplačno 64 publikacij, ki so izšle skoraj vse v mešah naše dežele. Že povprečen pregled seznama teh knjig zadostuje, da smo ugotovili dragoceno važnost posilje. V prepričanju, da bomo ustregli vsem obiskovalcem NSK v Trstu in verjetno tudi mnogim

drugim našim bralcem, smo sklenili, da seznam omenjenih knjig v celoti objavimo seveda s samo ob sebi razumljivo pripombo, da so knjige bralcem na razpolago v knjižnici v U. Geppa 9 v Trstu, ki bo do konca avgusta odprta vsak dan razen ob sobotah od 9. do 16. ure.

Seznam vsebuje: naslov knjige, avtorja ter kraj in leto izdaje: F.V.G., Pordenon 1969; Arte organaria, Paroni - Barbi - na, Videm 1973; In alto - Cronaca della Soc. Alpina Friulana, Videm 1974; Il mobile Friulano, T. Miotti, Milan 1970; L'Emigrazione Friulana della metà del sec. XIX al 1940, Paganini, Videm 1969; Tradizioni artigianali comunita-

rie nel pordenonese, Penzi, Pordenon 1972; Artisti triestini contemporanei, Martelli - Moles, Trst 1973; Udine, Rizzi - Zannier, Videm 1973; I maestri della pittura Veneta del 700, Milan 1973; Scrittori triestini del 900, Bianchi - Maier, Trst 1972; Antiche stampe di Trieste, Rutieri, Trst 1972; Gorizia viva - I secoli e le ore della città, Gorica 1974; Zigana, Marchiori, Videm 1972; La miniatura in Friuli, Menis - Bergamini, Videm 1972; F.V.G. regione ponte negli scam - bi con l'Est, Videm 1968; Pagine aperte sul mondo, Brancati - Doss, Asti 1973; La patria del Friuli, Videm; Storia del Consiglio dei Patrizi di Trieste, Kandler, Trst 1972;

I vetri romani del museo di Aquileia, Calvi, Ogle 1968; Guerra di liberazione, Colonnello, Videm; L'arcidieci di Gorizia, Caruana, Videm 1973; Scritti musicali di Silvio Benico, Gori - Gallo, Neapel 1974; Storia e statistica dell'emigrazione dal Friuli e dalla Carnia, Caporiacco, Videm 1969; Nozze ieri in Friuli, Cracina, Videm 1974; Il cantiere — Almanacco, Trst 1968; Palma e suo distretto, Palmano - 1968; L'anima di Trieste, Pittoni, Firenze 1968; Grado: antichi monumenti, Zolotto, Bologna 1971; Dallo squadrismo fascista alle stragi della Risiera, Trst 1974; La Risiera di San Sabba, Daneo,

Trst 1970; La congiura di Trieste, Verne, Trst 1970; I vetri romani, Calvi, Ogle 1969; Il pane degli altri, Bongiorno - Barina, Videm 1970; Immagini di Aquileia, Coscio, Videm 1974; La guerra antifascista, V. Vidali, Milan 1973; Valpino, Candoni, Videm 1972; Due Friulani internati (1915-1918), Birchner-Blason, Videm 1974; Lettere del Friuli - Venezia Giulia, Tomizza, Padova 1968; Trieste, Benico, Trst 1973; L'Ordinamento della reg. Friuli - Venezia Giulia, Noya - Cassa, Trst 1970; Mostra del Tiepolo; La borghesia triestina nell'età del Risorgimento, Cervani, Vi - dem 1965; La mia vita nel lavoro, per la

musica, sui monti, G. Kugy, Bologna 1969; La Buffa - poesie scritte in trincea, Barni, Trst 1969; Passeggiata armata, Pittoni, Trst 1971; Codice della Regione Friuli - Venezia Giulia, Rizzolo-Paoli, Vi - dem 1969; La fossa di Palmanova, Virgili, Videm 1970; Un partigiano dell'Osooppo al confine orientale, Cresta, Videm 1969; L'armonica - zibaldone, Pordenon; Noi vegnamore (1951-1965), Gri - scianchi, Pordenon 1965; I migliori di noi, Cecovini, Trst 1971; La chiesa dei Battuti, Ellerani, S.V. al Tag. 1969; Un mondo fuori dal mondo, In - dagine DOXA, Firenze 1971.

NAMIZNI TENIS

MED POČITNICAMI

Tekmovalci ŠK Kras pomagajo drugim

Dva 3-dnevna tečaja v Ben. Sloveniji

Sonja Milič in Silvana Vesnaver v Bardu in Gornjem Trbilju

Namiznoteniške igralke ŠK Kras iz zgoniške občine, po intenzivni agonistični dejavnosti med celo lanskim tekmovalno sezono, nimajo v tem počitniškem obdobju ne posebnih treningov niti tekmovalnih nastopov. Kljub temu pa ni nastopilo popolno mrtvilo v namiznoteniškem sektorju, ki si je zamislil posebne tečaje, predvsem propagandnega značaja, katere bodo vodile igralke same, ki so lani že opravile v Sloveniji trenerski izpit prve stopnje in tako lahko praktično posredujejo novim silam svoje izkušnje.

Najbolj hvalevredna, predvsem z narodnostnega vidika, je pobuda, pod okriljem Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji, za dva tridenesna tečaja v Benški Sloveniji, ki sta že v polnem teku. Prvi se vrši od 25. do 27. t.m. v kraju Bardu, drugi pa bo od 28. do 30. t.m. v kraju Gornji Trbilj. Da bi bil odziv domačih ljubiteljev igre z belo žogo čimbolj, vodita tečaj najboljši Krasovi predstavnici Sonja Miličeva in Silvana Vesnaverjeva, ki ne-
NOGOMET
Ponziana - zbor na Proseku
V ponedeljek, 28. t.m., se bodo igralci Ponziane zbrali na nogometnem igrišču na Proseku, kjer bodo začeli priprave za prihodnje prvenstvo.
Zbor nogometašev je predviden za 17. uro.

TURIN, 26.— Nogometaš Torina Ferrini je izjavil, da v prihodnjem prvenstvu ne bo več nastopil. Ferrini je izšel iz vrst tržaške Ponziane.
HOKEJ NA LEDU
GSTAAD, 26.— Kongres mednarodne hokejske zveze je odločil, da bo od slej na svetovnih prvenstvih A-skupine sodelovalo 8 ekip namesto dosedanjih 6.
ZDA, ki so bile na prejšnjem prvenstvu zadnje bodo lahko igrale v prvi skupini v katero je napredovala tudi Zah. Nemčija.
Na prihodnjem prvenstvu, ki bo na Poljskem bodo tako igrale: Sovjetska zveza, Češkoslovaška, Švedska, Finska, Poljska, ZRN, NDR in ZDA. Kanada bo svojo pot začela z nova.
PARMA, 26.— Mesto Parmo do dolo brezplačno za razpis italijanskih reprezentacij za mediteranske igre v Alžiru hrano in obleke.
PESARO, 26.— Motociklist Barry Sheene je sklenil pogodbo za nastop na dirki, ki bo 17. avgusta. Na isti dirki bo tekmoval tudi Giacomo Agostini.
ATLETIKA
Celje še vedno prvo
Tudi če so atleti celjskega Kladivarja nazadovani na lestevici jugoslovanskih klubov ostane mesto ob Savinji še vedno tempelj jugoslovanske atletike in v njem je utrip za ta sport čisto poseben.
Večja tekmovalna prirejava res tedi v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu in Skopju, tribune velikih nogometnih stadionov pa ostanejo vedno
—bs—

kaj pomenita tudi v državnem me-
zilu. Krasovo društvo je čutilo po-
trebo in dolžnost, da prisloži na
pomoč in pomaga benškim rojakom
na športnem področju, kjer je
morda najlažje najti zanimanje in
skupne interese, vendar v perspektivi
prosvetnega, športnega, družbe-
nega in predvsem narodnostnega pre-
stolstva benških Slovencev, ki ži-
vijo v objektivno skrajno težavnih
pogojih.
V petek se je začel tudi v Rep-
nu tečaj za začetnike, ki ga vodita
Anica Zigon in Robert Milič. Odziv
je bil zelo dober, saj se je prijavilo
7 deklet in 2 fanta, ki bi radi spo-
znali skrivnosti namiznega tenisa.
Zanimanje mladine za aktivno dejav-
nost je zelo razveseljivo, saj se ta-
ko naši najmlajši angažirajo v fi-
zično in moralno zdravju dejavno-
stih, po drugi strani pa se veča po-
tencialni rezervar razpoložljivih i-
gralcev odnosno igralok, iz katerega
bo lahko Kras, ki deluje tudi na
območju repenabske občine, črpal
sveže sile.

ŠAHOVSKA PANORAMA

Za analizo v vročih poletnih dne-
vih si oglejmo zanimivo partijo iz
III. Turnirja miru med Minicem in
Planincem.
III. TURNIR MIRU
Zagreb 1975
MINIC — PLANINC
Španska obramba
1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4.
La4 Sf6 5. 0-0 b5 6. Lb7 Lb7
Planinc je to varianto uporabil že
v mnogih partijah. Najbolj so po-
znane Unicker — Planinc, Ljubljana
1969, Ljubojevič — Planinc, Vr-
sac 1971 in Enklaar — Planinc, Am-
sterdam 1973. Minici je bilo vse to
dobro poznano in pričakoval je bi-
lo, da se bo na partijo dobro pri-
pravil.
7. d4
V partiji Enklaar — Planinc je
bilo igrano 7. Tel kar se smatra za
najboljše. Planinc pa je nadaljeval
7. ... Lc5 8. c3 0-0 9. d4 Lb6 10.
Lg5 h6 11. Lh4 d6 12. a4 d4 13. ab5
ab5 14. Ta8: La8 15. cd4 Ta8 16.
Sc3 b5 17. Lg3 Sa8 18. d5 b4 19. La4
Te7 20. Sa4 Se4 21. Sb4: f5 22. Lc2
De8 23. Sa4 f4 24. Sf5 Te5 25. Sh6: +
Kg7 26. Sg4 Sd2! in beli se vda.
7. ... Sd4: 8. Sd4: e4 9. e3 Se4
10. c3 d3
Tudi to se je že pojavljalo v partij-
h. Ljubojevič je nadaljeval partijo
Planinc v Vrscu 1971 11. Dd3: kar
pa ni dobro, ker je sledilo 11.
Sc5 12. Dg3 Sb3: 13. ab3 De7 14.
Lh5 De6 15. f4 f6 16. ef6 Lc5+ 17.
Kh1 g6 18. Tel 0-0-0 19. Te6: de6
20. Df1 f5 in Planinc je v nade-
ljevanju zmagal.
11. Df3
Igrana poteza postavlja plan cr-
nega v slumljivo pozicijo.
11. ... De7
Na 11. ... De7 sledi 12. ed6 Sd6:
13. Lf7: +
12. Sd2 0-0-0 13. Se4: De5: 14.
Tel f5 15. Dg3
Nastala je izredno dinamična po-
zicija, v kateri Minic prisili nasprotni-
ka, da žrtvuje dama. Prav take
pozicije pa odgovarjajo odličnemu
kombinatoriku, kot je Planinc.
15. ... De6 16. Sd6+
Minic se ne odloči za jemanje
kvalitete po Lf4 in Lc7, ker je črn
z močnimi kmeti v -redšču in črni
skupno paru nadmočen v nastalem
položju.
16. ... Ld6: 17. Te8: The 8:
Izgleda, da ima Planinc nadome-
stilo za damo, vendar bi Minic s
točno igro lahko obrnil pozicijo v
svoj prid. Vendar pa se pri raču-
nanju različnih variant Minic odloči
za slabše nadaljevanje.
18. Lf4
Dobivalo je enostavno 18. f4, gro-
zi vzeti na d3, a na 18. ... Te2 sledi
Ld1. Lep dokaz šahovskega šlepa,
ko je bel mislil, da tudi igrana po-
teza dobi.

DOPING AFERA

Jugoslavija kaznovana

Mnenja strokovnjakov

Muškatirovič: zarota proti Jugoslaviji

Malostevilna jugoslovanska repre-
zentanca na svetovnem plavalnem
prvenstvu v Caliju se je praktično
ze poslovila od velikih tekem. Od
plavalca Divjaka ni nihče pričako-
val izrednih uspehov ... drugega pa
je bilo z vaterpolisti. Letošnje pri-
prave so bile dobre in dolge, repre-
zentanca je v finalnem turnirju pri-
hajala v najboljšo formo. Številni
mladi igralci so iz tekme v tekmo
igrali vse bolj sproščeno, jugoslo-
vanska ekspedicijska jema pa je
začela upati na zlato medaljo ... te-
daj pa je udarilo: Ratko Rudič je
užival prepovedana poživila.
Zdravniško združenje prvenstva in
organizatorji so to sporočili po tek-
mi Jugoslavije z Romunijo: vendar
pa je bil Rudič obtožen jemanja
poživila na tekmi z Zah. Nemčijo, ki
so jo Jugoslavlani dobili z 9:7. V
Rudičevem urinu so odkrili prepo-
vedano snov: chlorpheniramin.
Jugoslavija je bila iz A skupine
premeščena v C skupino. Medalja, ki
so jo pričakovali, je bila tako izgub-
ljena, izgubljena je tudi kakršnakoli
boljša uvrstitev — kot vse kaže bo
do »plavi« končali na »srečnem« tri-
najstem mestu v družbi z najslabši-
mi ekipami: Iranom, Kolumbijo in
Kanado.
Vodstvo jugoslovanske reprezentan-
ce se je prišlo, zahtevalo vso do-
kumentacijo o zdravniških pregledih
urina, vendar pa brez uspeha. Dvig-
nili so se tudi grozeči glasovi, obo-
ževanja. Predsednik Vaterpolo zve-
ze Jugoslavije inž. M. Muskatirovič
je takoj po začetku afere izjavil, da
je diskvalifikacija plavil iz A sku-
pine zadela igralce kot strela z jas-
nega. S tem opravičuje tudi preda-
jo tekme proti Avstraliji brez bo-
ja. Muskatirovič obtožuje zdravniško
komisijo, da so neobčutljivi za pri-
tožbe, da so bili pregledi izvršeni v
popolni tajnosti, da organizatorji ni-
so dali v javnost podrobnosti o pre-
gledih. Zadržne izjave predsednika
VZJ so posebno ostre; trdi, da je
bila celotna afera že vnaprej pri-
pravljena in da Rudič nikoli ni jemal
dopinga. Muskatirovič se pridru-
žuje tudi Ratko Rudič sam, ki trdi,
da je na pregled odšel popolnoma
miren in ga ugotovitve zdravnikov
presenečajo.
V Jugoslaviji so z izjavami mno-
go bolj previdni. Prof. dr. Dobrovič
Jokanović iz Instituta za sodno me-
dicino v Beogradu pravi: »Vsekakor
je mogoča napaka na antiodoping te-
stih. Mogoče je tudi, da je kdo i-
gralcu podtaknil doping. Najverjet-
neje pa je, da smo za neuspeh sa-
mi krivi.«
»Ugodno pri tem je, da naši niso
imeli svojega zdravnika, ki bi sode-
loval pri pregledu igralca.« pravi
znani jugoslovanski strokovnjak za
vaterpolo Aleksander Seifert. »To je
prvi primer, da so jugoslovanski i-
gralci kaznovani zaradi uživanja do-
pinga. Še težje nas je zadelo, ker
ne bomo mogli na olimpijske igre v
Montreal neposredno, brez kvalifi-
kacij ... kvalifikacije pa zahteva-
jo veliko energijo in predvsem časa.«
Položaj pa so zameglila še neka-
tera neodgovorna poročila strokov-
njakov, ki so opravili test v Ca-
liju. Najprej so govorili o enem pre-
povedanem sredstvu, nato pa so to
zanikali, in sporočili, da so ugo-
tožili neki drug element, ki je tudi
prepovedan. Drugemu poročilu pa
je sledilo še tretje, ki je zanikalo o-
ba prejšnja.
Križa, ki je zajela jugoslovanski
vaterpolo se je torej pokazala tudi
na mednarodnem področju. Škandal
ni nastal kar sam od sebe, brez ne-
kih globljih vzrokov. Korenine lah-
ko iščemo tako v nejasnih razme-
rah, ki vladajo v Jug. vaterpolo zve-
zi, kot tudi v ostrih odnosih med
vaterpolo zvezo in sodniško organi-
zacijo.

Letos smo se na ekskurzijo odpra-
vili v dvajsetih. 4. julija smo proti
večeru odpotovali iz Karlova ter
se do Sarajeva celo noč vozili z
vlakom. Naslednji dan smo si ogle-
dali glavno mesto Bosne in Herce-
govine. V mestu se srečujeta vzhod-
na in zahodna kultura in kar štiri
vere: muslimanska, pravoslavna,
katoliška in judovska. Kljub tem
razlikam pa je sloznost med prebi-
valci vzorna. V starem mestu smo
si ogledali zanimivosti kot sta Hus-
revbegova džamija, ki je največja
v Jugoslaviji in v kateri so shranje-
ne izredno dragocene preproge in
Boščarijo, kjer smo se sprehodili
med prodajalci najrazličnejših spo-
minov in značilnih izdelkov. Ne-
mimo kratkega časa in z minimal-
nim stroškom ogledamo čim več za-
nimivosti. Zadeva postane zato pre-
cej naporna in je primerna le za
starejše člane.
ROD MODREGA
TABORNIŠKI KOTIČEK
GORICA
EKSKURZIJA PO JUGOSLAVIJI
Taborniki RMV smo se letos u-
deležili VI. zleta taborniške Jugos-
lavije, ki je bil na legendarni Peto-
trovi gori, nedaleč od Karlova. To
priložnost smo izkoristili, da smo se
odpravili na šestdnevno ekskurzijo
po Bosni in Hercegovini, Dalmaciji
in Liki. Tokrat ni bilo prvič, da smo
organizirali tako akcijo, saj smo i-
meli podobne ekskurzije že pred leti.
Kot vse ostale taborniške akcije
je tudi naša ekskurzija značilna sa-
mo za našo organizacijo in se pre-
cej razlikuje od navadnih izletov
in potovanj. Odvija se v taborniških
pogojih, to se pravi, da si v raz-
meroma kratkem času in z minimal-
nim stroškom ogledamo čim več za-
nimivosti. Zadeva postane zato pre-
cej naporna in je primerna le za
starejše člane.
Letos smo se na ekskurzijo odpra-
vili v dvajsetih. 4. julija smo proti
večeru odpotovali iz Karlova ter
se do Sarajeva celo noč vozili z
vlakom. Naslednji dan smo si ogle-
dali glavno mesto Bosne in Herce-
govine. V mestu se srečujeta vzhod-
na in zahodna kultura in kar štiri
vere: muslimanska, pravoslavna,
katoliška in judovska. Kljub tem
razlikam pa je sloznost med prebi-
valci vzorna. V starem mestu smo
si ogledali zanimivosti kot sta Hus-
revbegova džamija, ki je največja
v Jugoslaviji in v kateri so shranje-
ne izredno dragocene preproge in
Boščarijo, kjer smo se sprehodili
med prodajalci najrazličnejših spo-
minov in značilnih izdelkov. Ne-
mimo kratkega časa in z minimal-
nim stroškom ogledamo čim več za-
nimivosti. Zadeva postane zato pre-
cej naporna in je primerna le za
starejše člane.
Za Sarajeva smo drugi dan odpo-
tovali proti Sutjeski, ki je znana iz
NOB, saj se je 1. 1943 tam vršila
5. ofenziva. Ogledali smo si ogrom-
ni spomenik, ki simbolizira hribe,
ki obdajajo Sutjesko ter položijo šop
rož na grobnico padlih partizanov.
Nato smo šli do spomenika, ki sto-
ji na kraju, kjer je padel narodni
heroj Jovo Kovačević, ko se je sku-
šal s svojimi borci prebiti skozi
nemški obroč.
Iz Sutjeske smo krenili v Dubrov-
nik in med potjo opazovali značilno
hercegovaško pokrajino, ki je zelo
podobna kraški.
Ze popoldnom smo si ogledali stari
del mesta, katerega so baje zgradi-
li begunci iz mesta Epidura, ki je
ležalo 12 km daleč od današnjega
mesta. Iz majhnega ribiškega na-
selja se je Dubrovnik kmalu razvil
v večje mesto, ki je imelo velik tr-
govinski pomen zaradi svoje lege. Ve-
čkrat je prišlo do spora z Benečani,
vendar je Dubrovnik vedno ohranil
svojo neodvisnost. Danes je mesto
razvit turistični center s številni-
mi hoteli, ki pa za nas tabornike
npridejo v poštev. Prespali smo kar
pod milim nebom na improvizirani
bivaku. Ogledali smo si Štrašun in
2 km dolgo obzidje, ki obdaja stari
del mesta.
Vozlj Dalmacije smo z ladjo od-
pluli do Splita. Tu smo si ogledali
Dioklecijanovo palačo. Ze na dan
prihoda zvečer smo z vlakom kre-
nili nazaj proti Karlovcu in se pri-
družili ostalim jugoslovanskim ta-
bornikom.
Za nami je bilo potovanje, ki bo
dolgo ostalo v našem spominu.
Marko Marinič - Krn

Buchanan ohranil naslov
Škotski boksar Buchanan je po
predvidevanju ohranil naslov evrop-
skega prvaka lahke teže. V Cagliari-
ju je s tehničnim k.o. v 12. krogu
premagal izvalca Usajin s tem
izpolnil obljubo, da bo dvoboj kon-
čal predčasno.
Srečanje je dobilo povsem nov
videz komaj v 11. krogu ko je Bu-
chanan z močnim udarcem v jetra
odvzel Italijanu vso moč. Izvalček
je postal tedaj nemočna tarča ostrih
napadov škota in le z veliko poži-
rvalnostjo je končal ta krog na
nogah.
Ponoven napad Buchanan v 12.
krogu je povzročil, da je Usai u-
pognil kolena in sodnik mu je štel
osem sekund. Škot je takoj krenil
v napad, ki bi bil odločilen za pravi
k.o. če bi iz italijanskega kota ne
priznali poraza in vrgli brisače.
Do 11. kroga je bil po točkah v
vodstvu domačin Usai, ki pa ni znal
svoje premoči konkretizirati z uči-
novitimi udarci. Ze v drugem kro-
gu je moral Usai upogniti kolena,
ker pa je bil še svez je krizo takoj
prebolel.
KOŠARKA
«Kadeti»: Sov. zveza
Jugoslavija tretja
Mlajši mladinci Sovjetske zveze so
v Atenah osvojili prvo mesto na ev-
ropskem prvenstvu.
V finalni tekmi so tesno premaga-
li Grčijo z rezultatom 64:61. Ista raz-
lika je obe ekipi ločila tudi po pr-
vem polčasu.
Tehnično slabši Grki so nadokna-
dili z borbennostjo, bodrilo pa jih je
tudi peklensko navijanje. Ohranitev
mirnih živcev je dala Sovjetom
zmago.
V malem finalu je Jugoslavija pre-
magala Italijo z rezultatom 74:72.
Po prvem polčasu so vodili Italija-
ni 41:36.

V poletni koloniji Slovenskega dobrodelnega društva v Nabrežini se
trenutno mudi preko 50 dečkov. Kopanje in rekreacijsko plavanje sta
naravni športni panogi otrok. Vidimo jih sicer tudi med manjši pri-
reditvijo. V kratkem bodo dečke v poletni koloniji zamenjale deklice

Tajništvo ZSSDI obvešča, da bosta
ta teden odpotovali drugi izmeni na
tečaja v Rovinj in Sece.
Odkoljarji bodo proti Rovinju kre-
nili v četrtek 31. julija, košarkarji
v Sece pa v petek 1. avgusta.
Podroben program s sestami ude-
ležencev bomo objavili v torkovi šte-
vilki.
Dvigalci uteži kluba «Pestica Udi-
nese» so osvojili letošnji italijanski
pokal pred ekipo gasilcev in Catanie
in pred dvigalci Barija.

DELOVANJE ZSSDI
Seča in Rovinj -
druga izmena

ŠPORT NA ZNAMKAH
PANAMA
Po razpadu španskega imperija
je Panama postala del Združenih
držav Kolumbije, kasneje njena po-
krajina, in končno samostojna re-
publika leta 1903. Ozemlje te drža-
ve najstarejših prebivalcev Ameri-
ke in Karibskega morja pa je
dela (severni in južni), v sredini
pa je Panamski prekop, ki je last
Združenih držav Amerike.
Prve znamenke z napisom Panama
so se pojavile že leta 1878, torej
tedaj, ko je bila Panama Se sestavi-
del Kolumbije. Med znamenki
je bilo veliko tudi s športno te-
matiko, izšle pa so ob priliki naj-
različnejših športnih dogodkov.
Prva serija petih znamk je izšla
leta 1950. To so bile obvezne do-
datne znamenke, ki so jih morali na-
lepiti na vse poštno pošiljke. Do-
biček je šel v korist telovadnih
organizacij. Na dveh znamkah je
prikazan stadion, na dveh simbol

telovadbe, na zadnji pa metalec
diska.
Leta 1959 so bile v Chicagu na
sporedu tretje vsesameriške športne
igre. V Panami je izšla serija treh
znamen: nogomet (1 c), plavanje
(3 c), tek čez ovire (20 c). Za
enašnje športne igre Srednje Ame-
rike in Karibskega morja pa je
leta 1970 izšla serija devetih znamk,
ki nam prikazujejo razne športne
panoge ali trenutke tekem.
Obilna je tudi olimpijska zbirka.
Za igre v Rimu sta leta 1960 izšli
znamenki, ki nam prikazujejo sab-
ljača in trenutke iz nogometne tek-
me. Tudi za Tekio sta izšli dve
znamenki, ki sta veliko lepši in sli-
kovitejši. Znamenki sta nekoliko ve-
čji ob običajni, kvadratne oblike.
Motiv pa je tlečan diagonalno. Pri-
kazana sta mitološki metalec diska
in nosilec bakle, v sredini pa je
emblem iger s krogli. Tudi za Mehi-
svečeni propagandi vodnih športov.
Na prvi je prikazan podvodni ri-
bolov, na drugi pa smučanje na
vodi.
Kot običajno, je letalska zbirka
obilnejša od frankovne. Vendar je
katalogacija znamk precej zaplet-
ena, saj so bile serije večkrat
pretiskane v različne namene, ka-
sneje je izšla še ena znamka za
prejeto olimpijske igre, na kateri je pri-
kazan vaterpolist med strelcem v vr-
tatu. Tudi ta znamka je zelo zama-
niva zaradi izredno realističnega na-
pisa, s katerim sta prikazana tako
športnik kot razburkana vodna gla-
dina. Kankor pri frankovnih zname-
kah, je izšla tudi letalska serija 6
znamen za zmagovalce v Innsbrucku.
Tokrat so prikazana imena prvako-
v in pa hrbtna stran olimpijske
kolajne (tekač).
V letih 1967 in 1968 sta izšli dve
znamenki za Mehiko, nato štiri zname-
ke za Grenoble in dve za zmagovalce
v Grenobleu. Motivi so bolj ali
manj isti kot v prejšnjih serijah.
Pokal Rimet je prišel v filatelijo
še leta 1967 po zaključku tekmo-
vanj v Londonu. Izšla je priložnost-
na serija štirih znamk (trenutni tek-
tem), katero so kasneje pretiskali
v čast zmagovalca, to je Anglije.
Vodnim športom so posvetili se-
rijo treh znamk leta 1964: jadranje,
rečni ribolov in tekmovanje z mo-
tornimi čolni. Tudi ta serija je za
oko zelo prijetna.
Leta 1965 je v Panami izšla a-
stronavska serija. Zadnja znamka
(50 c) pa spada v športno filate-
lijo, saj nam prikazuje satelit Syn-
cron III, zemljepisno Japonske in o-
limpijske kroge.
Bolivar je slavni junak in borec
za svobodo Južne Amerike. Leta 1973
je bil v Panami na sporedu 7. špor-
tni festival «S. Bolivar». Izšla je se-
rija 6 znamen, na katerih so prika-
zani slike Bolivarja, olimpijska ba-
kla, kolajne in trimsportne panoge.
Ostali nam je še pregled pretiska-
nih znamk: za rehabilitacijo ruda-
rev so leta 1961 pretiskali znamki
iz olimpijske serije za Rim. Znamka
za 25 c iz iste serije je bila pretis-
kana z dvoma različnima pretisko-
ma in novo vrednostjo, leta 1962 pa
je ista znamka doživela še en pre-
tisk.
Ob priliki dneva svobode tiska
leta 1963 je bila pretiskana znamka
za 5 c iz olimpijske serije za Rim
z napisom «Libertad de prensa 20.
VIII. 63». Leta 1967 so pretiskali še
dve znamenki: eno iz serije posveče-
ne igram v Chicagu in eno iz že
omenjene olimpijske serije.
Panama je v zadnjih letih skoraj-
da nehala z izdajanjem raznih pri-
ložnostnih serij, saj jo je medna-
rodna filatelistična zveza uvrstila
med neradne države. Poštna uprava
je ugotovila nevarnost take klasifi-
kacije in tako lahko sedaj upamo,
da bodo prihodnje serije resnejše,
posebno pa brez ponavljanja.

ŠPORT NA ZNAMKAH

1938 — Letalska znamka za 4. igre
Srednje Amerike
1939 — dodatna frankovna znamka
iz serije »pomoc športu«
1959 — 5. vsesameriške igre (letal.)
Olimpijske igre v Rimu 1960
Svoje mesto so od leta 1960 na-
prej dobile tudi letne in zimske
olimpijske igre. Za Rim so izšle 4
znamenki, ki so kasneje bile tudi
združene v blok: košarka, kolesar-
stvo, met kopja in prihod nosilca
bakle na olimpijski stadion. Za Gre-
1964 — znamka za olimpijske igre v
Innsbrucku
ko sta izšli dve znamenki s stereotip-
nimi motivi. Serije za zimske
olimpijske igre se začnejo leta 1964
za igre v Innsbrucku. Na dveh
znamenkih vidimo avstrijsko pokra-
jino v okolici Innsbrucka, na dveh
pa drsalcia na ledu med tekmoval-
njem. Takoj po igrah so bile na
vrsti znamenke posvečene zmagoval-
cem. Na petih znamkah so prika-
zane kolajne, imena zmagovalcev in
držav, katerim so ti atleti pripadali.
In končno sta leta 1968 izšli seriji
za Grenoble. Prva serija, ki jo
sostavljata dve znamenki, je izšla
pred igrami samimi, serija šestih
znamen pa je izšla po njih in je
posvečena zmagovalcem.
Tekmovalcem za pokal Rimet so
namenili dve seriji iz leta 1967,
ko je bilo prvenstvo v Londonu (le-
ta 1966). Na dveh znamkah so
prikazani trenutni tekme. Po zmagi
angleške ekipe so serijo pretiskali
leta 1964 pa sta izšli znamki po-
1964 — 5. vsesameriške igre (letal.)
Olimpijske igre v Rimu (1. 1960)
Priložnostna letalska znamka za
olimpijske igre v Rimu (1. 1960)

Med udeleženci partizanskega sporniskega teka v Trebčah je bila tudi ekipa Krasa

